

2. Мета курсу:

- формування такого практичного світогляду людини, який би щонайкраще поєднував її професійну діяльність із загальними цивілізаційними цінностями, закладеними в основу системи освіти;
- вчити і виховувати;
- максимальний розвиток людських якостей;
- максимальний розвиток творчого потенціалу людини.

3. Опис курсу.

Тема 1. Філософія освіти, її роль та місце в системі філософського знання.

Актуальність “філософії освіти”. Поняття “філософія освіти”, предмет і завдання. Основні методологічні концепції гуманітарного знання. Структура філософії освіти.

Тема 2. Філософське розуміння сутності освіти в історичному контексті.

Виховання у Первісному суспільстві. Перші школи світової цивілізації.

Феномен античної філософської школи. Філософсько-педагогічні погляди Сократа, Платона, Аристотеля та Демокрита. Християнство та інститут освіти в епоху Середніх віків. Розвиток філософії освіти в епоху Відродження і Нового часу. Історична ретроспектива філософії освіти XIX ст..

Тема 3. Національні аспекти філософії освіти в Україні.

Історія розвитку філософії освіти в Україні. Філософія освіти Григорія Сковороди. Освіта в Україні і світі (сучасні реалії). Концептуальні засади філософії освіти в Україні та їх впровадження в педагогічну практику. Законодавчо-нормативне забезпечення освітянської галузі в Україні.

Тема 4. Науково-філософський спосіб сприйняття дійсності.

Актуальність науково-філософського способу сприйняття дійсності. Роль теорії еволюції у науково-філософському світогляді. Поняття “еволюція” у контексті науково-філософського світогляду. Поняття “буття” у контексті науково-філософського світогляду.

Тема 5. Духовні виміри людського буття. Загальнолюдські цінності

Духовність – один з інтегруючих елементів суспільства. Роль цінностей у структурі буття особистості. Світоглядні засади особистості – основа педагогічної діяльності. “Золоте правило моралі” та його вплив на розвиток філософії освіти. Біблейські заповіді – основа внутрішнього абстрактного образу особистості. Система освіти як транслятор норм і цінностей буття. Моральні максими Л. Толстого. Формування української ціннісно-нормативної моделі. Ціль і мета як відношення та передбачуваний результат.

Тема 6. Естетичний вимір філософії освіти

Проблема естетичної освіти та виховання у європейській філософській думці. Естетичне в освітньо-виховному процесі. Основні функції процесу естетичного виховання. Особливий статус мистецтва в освітньо-виховному процесі.

Тема 7. Гендерна освіта

Методологія вивчення. Співвідношення термінів: гендер, педагогіка, освіта. Гендерна педагогіка (теорія). Гендерна педагогіка в аудиторії.

Тема 8. Менеджмент навчально-виховної діяльності як предмет філософії освіти.

Філософська рефлексія явища менеджменту освіти. Генеза менеджменту освіти. Природа менеджменту освіти. Сутність менеджменту освіти. Зміст менеджменту освіти. Форми менеджменту освіти. Види менеджменту освіти. Рівні менеджменту освіти. Педагогічний менеджмент як несанкціонований вплив змісту освіти на мислення і поведінку особистості. Концептуалізація управління освітою на початку XXI століття.

Тема 9. Педагогічна епістемологія

Поняття “знання” як ключове для епістемології. Походження знань, їхній спосіб існування і відтворення. Взаємні зв'язки між різними знаннями як ключові проблеми епістемології. Місце епістемології педагогічної поруч з науковою, релігійною, моральною тощо.

Тема 10. Сучасний філософсько-освітній дискурс

Вплив сучасних соціокультурних тенденцій на систему освіти. Соціокультурний контекст процесу кардинальних змін в освіті. Зasadничі принципи освітньої політики. Роль сфери освіти як безпосередньої функції відтворення суспільного організму, а саме його базових цінностей, духовних орієнтирів та стратегічних інтересів.

4. Завдання курсу.

У результаті вивчення курсу студенти повинні:

знати:

- предмет, функції курсу;
- взаємодію філософії й освіти, так як вони зумовлюють одна одну;
- головні напрями концепту “філософії освіти”;
- синергетичну модель розвитку освіти;
- людиноцентристський вимір філософії освіти;
- аксіологічні основи освіти;
- гносеологічний аспект освітнього процесу.

вміти:

- аналізувати суперечливу динамічну систему: “цілі – засоби – результати”;
- аналізувати проблемне поле філософії освіти;
- здійснювати класифікацію і відбір предметного змісту знань, які забезпечують інформаційний багаж і розвиток особистісних здібностей, а також аксіологічне змістожиттєве обґрунтування мотивацій діяльності;
- посилатися як на раціональні, так і на інтуїтивно-ірраціональні форми пізнання;
- прогнозувати проблеми й перспективи філософії освіти.

5. Статус у навчальному плані.

Нормативна дисципліна циклу загальних компетентностей.

6. Лектор: доктор філософських наук, професор Полянська Вікторія Іванівна.

7. Форми і методи навчання:

- Лекційні та семінарські заняття з використанням традиційних методів, інтерактивних методик та комп’ютерної техніки, індивідуальна робота, самостійна робота.
- Загальнонаукові методи: індукція, дедукція, аналіз, синтез, аналогія, абстрагування.

8. Форми організації контролю знань та система оцінювання. Підсумковий контроль, залік, здійснюється у вигляді письмової контрольної роботи. Для оцінювання використовується національна чотирибальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: A, B, C, D, E, FX.

60% балів студенти накопичують на практичних заняттях під час поточного контролю, 40% балів студенти набирають на екзамені.

9. Мова викладання: українська.

2. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності

1. Ідентифікація

Шифр:	Характеристика навчального курсу
<i>Кількість кредитів відповідних ECTS:3</i> <i>Загальна кількість годин: 90 год.</i> <i>Тижневих годин: 1 семестр – 2 год.</i>	Нормативна Курс: 5 Семестр: 1 Лекції: 12 Лабораторні заняття: 8 Самостійна робота: 70 Вид контролю: залік

2. Мета курсу: формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок щодо ефективного використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в науковій, організаційній, методичній та навчально-виховній складових професійної діяльності викладача вищого навчального закладу. Вивчення теоретичного курсу супроводжується відповідними лабораторними практикумами. Контроль знань проводиться у формі захисту лабораторних робіт по відповідним темам програми протягом семестру.

3. Опис курсу.

Тема 1. Поняття сучасних інформаційних технологій

Поняття про інформаційні технології. Еволюція інформаційних технологій. Етапи розвитку інформаційних технологій. Архітектура сучасного ПК. Інформаційні технології в розвитку навчання: сутність та особливості впровадження. Національна доктрина розвитку освіти та

інформаційних технологій. Інформатизація суспільства. Дидактичні принципи в умовах традиційного і комп'ютерного навчання. Навчальний потік інформації. Принципи побудови та експлуатації електронних підручників. Поняття про електронні підручники. Організація діалогу людина-комп'ютер. Перспективи розвитку інформаційних технологій в освіті та науці. Виникнення та етапи становлення інформаційних технологій. Суспільство та інформація. Сутність створення інформаційного суспільства. Поняття інформації, її види. Кількісні та якісні характеристики інформації. Точки зору на поняття інформації. Види ієрархії інформації. Інформаційні процеси та системи. Поняття про інформаційні процеси та системи. Одержання та зберігання (накопичення) інформації. Форми та засоби передавання інформації. Побудова систем з використанням інформаційних технологій. Методологія використання інформаційної технології. Централізована обробка інформації. Комп'ютерні технології навчання: сутність та особливості впровадження. Національна доктрина розвитку освіти та інформаційні технології. Базові інформаційні технології. Мультимедіа технології. Основні характерні особливості. Багатокомпонентне мультимедіа-середовище. Геоінформаційні технології. Призначення цих технологій. Характеристика сучасних вітчизняних та закордонних ПІС. Технологія захисту інформації. Види інформаційних погроз. Спеціальні засоби захисту інформації. Три рівня захисту від комп'ютерних вірусів. Телекомунікаційні технології. Різновиди архітектури комп'ютерних мереж. Моделі архітектури «клієнт - сервер». Особливості даної моделі. Архітектура «клієнт - сервер», яка основана на Web-технології. Основні компоненти Інтернету. Інструментальна база інформаційних технологій. Програмні засоби інформаційних технологій. Технічні засоби інформаційних технологій. Методичні засоби інформаційних технологій. Базові програмні засоби. Напрямки розвитку операційних систем. Розповсюджені апаратні засоби інформаційних технологій.

Тема 2. Інформаційні можливості текстового редактора Microsoft Word.

Створення, збереження та редагування документів. Створення нового документу (пустого і за допомогою майстру). Відкриття існуючого документу (нещодавно використаного файлу, файлів інших форматів). Збереження документу. Засоби для перегляду документу на екрані. Основні засоби редагування (виділення тексту: пересунення і Копіювання фрагменту документу, відміна результатів редагування). Вставка об'єктів за допомогою Автотексту. Спеціальні засоби редагування. Використання пошуку і заміщення (пошук тексту, напрямок пошуку, формат). Робота з інструментом пошуку і заміщення. Перевірка орфографії (автоматична перевірка, Перевірка введеного тексту). Використання автозаміщення. Перевірка граматики. Перенесення слів (автоматичне перенесення слів, обов'язкове перенесення слів, вставка нерозривного дефісу, вставка символу м'якого перенесення і його відображення). Форматування абзаців. Символ абзацу. Засоби форматування абзацу (команда Абзац з меню Формат чи контекстного меню, засоби панелі інструментів Форматирование). Вирівнювання абзаців. Табуляція. Встановлення відступу (використання вікна діалогу Абзац, використання горизонтальної лінійки). Інтервали (встановлення відстані між абзацом і після нього, встановлення міжрядкового інтервалу). Повторення і Копіювання формату. Забарвлення і оформлення (засобами вікна діалогу, панелі інструментів, кнопки Заливка). Використання стилів для форматування документів. Встановлення стилю. Створення стилю. Перевизначення стилю. Видалення стилю. Автоформатування. Форматування сторінок. Розподіл документу на розділи. Визначення розміру і орієнтації листа. Встановлення розмірів поля. Колонтитули (форматування і розміщення, видалення). Нумерація сторінок (вставка, виділення, форматування сторінок). Створення структури документу. Створення маркованих списків. Підвищення і зниження рівня заголовка. Пересунення окремих фрагментів. Шаблони (створення, зміна і використання).

Тема 3. Інформаційні можливості табличного процесора Microsoft Excel.

Основні поняття електронних таблиць (робоча книга, лист, осередок, блок осередків; робоча область, друкарська сторінка; формати листа і осередків). Шаблони і стилі документів. Призначений для користувача інтерфейс електронних таблиць MS Excel. Введення і редагування даних. Режим введення (формат подання, символи форматних кодів). Введення чисел і тексту. Введення дати і часу. Введення послідовностей даних. Форматування заголовків таблиць (введення тексту заголовку, форматування тексту, вибір рамок). Робота з функціями і формулами. Поняття формули і функції. Правила синтаксису під час запису функції. Майстер функцій. Введення і редагування формул (вставка функції у формулу, внесення змін, значення помилок

у формулах). Пересунення, копіювання і розповсюдження формул. Формули перетворення тексту. Функції дати і часу, Логічні функції. Статистичний аналіз даних. Діаграми і графіки. Побудування і редагування діаграм і графіків. Вбудовані формати діаграм (лінійчаті, з областями, типів круг і коло). Комбіновані типи діаграм. Користувацькі формати діаграм.

Тема 4. Інформаційні можливості програми для створення презентації Microsoft PowerPoint.

Презентації як засіб представлення ідей. Призначення програми MS PowerPoint. Основні елементи інтерфейсу. Етапи розробки презентації: планування, підготовка структури, робота з майстром автозмісту, визначення вигляду і стилю презентації. Вставка об'єктів (текст, таблиці, діаграми, ілюстрації, анімації, звуків, відео). Спільна робота над документом. Можливості управління відображення презентації. Презентація на екрані та в Інтернеті. Робота с тригером. Особливості друку. Друкування сторінок та матеріалів до видачі.

Тема 5. Інформаційні можливості всесвітньої комп'ютерної мережі Internet.

Локальні і глобальні мережі: протоколи, TCP/IP, клієнти і сервери, структура заголовка пакету, маршрутизація. Основи сервісу Internet. Всесвітня павутина WWW. Поняття Word Wide Web, сервери, провайдери, URL-адреси, пошукові системи. Гіпертекст та гіперпосилання. Розгляд URL як стандарту, прийнятого в Internet для визначення місцезнаходження будь-якого ресурсу, будь то документ або служба. Поняття схеми, хосту, шляху. Браузер Microsoft Internet Explorer: основи інтерфейсу, панель інструментів, робота з головним меню, активний стіл, робота з каналами; електронна пошта і новини, мультимедіа в Internet. Програми пошуку і доступу до інформаційних ресурсів (браузери, інформаційнопошукові системи).

Тема 6. Соціальні мережі, сервіси, вебінари в навчальному процесі.

Використання блогів в навчальному процесі. Різновиди блогів. Особливості використання сервісу Twitter Реєстрація та початок роботи в Twitter Деякі клієнти та сервіси для роботи з Twitter та їх використання в навчальному процесі Вебінари в навчальному процесі. Визначення вебінару Мережева платформа WizIQ Принципи роботи в WizIQ Wiki. . Udutu – сервіс для розробки електронних курсів Навчальні сервіси Збереження посилань на інформаційні джерела. Закладки. Карти знань (інтелект-карти). Графічні Web-інструменти. Diagram.ly Pixlr Popplet.com

Тема 7. Програма Microsoft FrontPage та навчальні платформи Moodle, OLAT, ATutor та Pias.

Створення і збереження веб-узла. Створення нового веб-сайту (пустого і за допомогою майстру). Відкриття існуючого веб-сайту (нещодавно використаного файлу). Збереження документу (збереження без перейменування, збереження декількох документів, автоматичне збереження, створення резервної копії, швидке збереження). Редагування веб-узла. Засоби для показу документу на екрані. Засоби для створення web-узла. Основні засоби редагування (виділення тексту: Пересунення і Копіювання фрагменту документу, відміна результатів редагування). Форматування тексту. Діалогові вікна Шрифт и Абзац. Шрифти. Відображення і друк шрифтів. Встановлення основних параметрів шрифтів. Підкреслення тексту. Змінення кольору тексту і фону. Встановлення інтервалу і зміщення тексту. Відміна форматування. Створення структури документу за допомогою Навігатора. Перетворення даного тексту в список, обов'язково включення теми. "Клавіші форматування" Створення маркованих списків. Підвищення і зниження рівня заголовка. Пересунення окремих фрагментів. Готові шаблони нумерації для нумерованого списку. Вставка малюнків у веб-узел. Використання графічних об'єктів у веб-сайті. Вставка графічних зображень двох форматів – GIF і JPEG. Вставка малюнків різними способами: Вставка/Малюнок/ колекція Microsoft Office Вставка/Малюнок/З файлу та графічним редактором ACDSee. Робота з малюнком (виділення, зміна розміру, корегування). Вставка компоненту Web-вузла в документ. Елемент Диспетчер об'яв. Створення і редагування таблиць. Відображення і маскування ліній мережі. Редагування мережі. Створення, налагодження таблиць, зміна властивостей таблиці. Форматування таблиць.

Тема 8. Базові елементи мови HTML та електронні навчальні видання.

Електронні навчальні видання. Класифікація електронних видань в Україні. Класифікація електронних видань. Загальні рекомендації до створення електронних навчальних видань. Формати навчальних електронних видань. Властивості мови HTML. Протокол передавання даних HTTP. Поняття контейнер. Дескриптори <TAG></TAG>, <B></B>, <HR>, <BODY></BODY>, <BASE>, <META> та ін. Атрибути дескрипторів. Однакова загальна структура HTML документів. Форматування тексту мовою HTML. Створення заголовків, абзаців, вирівнювання тексту, вибір стилів шрифту, зміна розміру шрифту. Дескриптори стилю. Використання гіперпосилання. Основні типи та їх синтаксис. Створення набору гіпертекстових сторінок. Web-графіка. Різні

способи розміщення графіки. Вбудовані зображення. Дескриптор <IMG>, атрибут SRC, ALIGN, HEIGHT, WIDTH. Плаваючі зображення. Зміна коліра фону сторінки. Атрибут BGCOLOR. Задання основних кольорів. Створення графічного фону. Зображення – гіперпосилання. Використання фреймів. Задання фреймової структури. Дескриптор <FRAMESET> з двома головними атрибутами: ROWS, COLS. Присвоєння пропорційних значень. Атрибути дескриптора <FRAME>. Дозволені імена фреймів. Введення даних за допомогою форм. Три типи дескрипторів для створення форм: <TEXTAREA>, <SELECT>, <INPUT> та їх атрибути.

4. Завдання курсу

В результаті вивчення курсу студенти повинні:

знати:

- нормативно-правову базу використання ІКТ у навчальному процесі та наукових дослідженнях;
- можливості та правила роботи з пакетом прикладних програм загального призначення під час підготовки методичного забезпечення та навчальних посібників;
- психолого-педагогічні основи, технологію та комп'ютерні засоби підготовки інформаційно-методичних матеріалів для навчання із використанням ПК;
- класифікацію та основні можливості програмного забезпечення навчального призначення;
- структуру та класифікацію сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та їх роль в освітньому процесі;
- види та можливості прикладних інформаційних технологій в дошкільній освіті;
- принципи функціонування та нові можливості застосування текстових редакторів;
- призначення та класифікація комп'ютерних мереж;
- глобальну мережу Internet;
- основні принципи побудови та функціонування WWW, протоколи TSP/IP;
- основи веб - програмування для використання в педагогічній практиці.

вміти:

- розробляти методичні матеріали та навчальні посібники із використанням комп'ютерних технологій;
- створювати тести успішності, контрольні-консультативні та навчаючі засоби;
- проводити заняття із закріплених навчальних дисциплін з використанням засобів ІКТ.
- використовувати ІКТ в розв'язанні задач, пов'язаних з підготовкою, пошуком, систематизацією, обробкою, використанням, захисту та розповсюдження інформації;
- працювати з інформаційними системами (Пакет MS Office: текстовим редактором Microsoft Word, табличним процесором MS Excel, програмою створення презентацій MS PowerPoint, видавничою системою MS Publisher);
- використовувати різні прийоми для створення електронної презентації; оформлювати слайди, з метою посилення візуального ефекту презентації, використовувати анімацію, авто фігури, звук та відео фрагменти;
- використовувати глобальну мережу Інтернет (браузер Internet Explorer, пошукові сервери, послуги Internet, електронна пошта, WWW, Usenet), можливості мережі в пошуку, передачі і обміні інформацією, логіку та стратегію пошуку, алгоритми інформаційного пошуку;
- використовувати основні принципи побудови та функціонування WWW, протоколи TSP/IP;
- використовувати основні конструкції мови HTML (введення та форматування тексту, використання графіки, списків, таблиць);
- за допомогою візуального веб - конструктора моделювати різні види електронних посібників, оформлюючи їх інтерактивними компонентами.

5. Статус у навчальному плані.

Нормативний курс із циклу професійних компетентностей.

6. Лектор: кандидат технічних наук, старший викладач кафедри комп'ютерної інженерії Мельник О.В.

7. Форми і методи навчання: Лекційні та лабораторні заняття з використанням традиційних методів, інтерактивної методики та комп'ютерної техніки, індивідуальна робота, самостійна

робота.

8. Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету. Для оцінювання використовується національна чотирибальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: A, B, C, D, E, FX.

100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного і підсумкового контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

9. Мова викладання: українська.

3. Іноземна мова (за науково-професійним спрямуванням)

1. Ідентифікація

Шифр: ННД.1.1.3	Характеристика навчального курсу
<i>Кількість кредитів відповідних ЄКТС: 6</i> <i>Загальна кількість годин: 180 год.</i> <i>Тижневих годин: 1 семестр – 2 год.</i> <i>2 семестр – 3 год.</i>	Нормативна Курс: V Семестр: 1, 2 Лекції: 0 год. Практичні заняття: 60 год. Самостійна робота: 120 год. Вид контролю: 1 семестр – залік, 2 семестр - екзамен

2. Мета курсу: виступає формування необхідної комунікативної спроможності в усній та письмовій формах в межах тематики, окресленими завданнями майбутньої наукової професійної діяльності студента.

3. Опис курсу.

Кредит 1. Taking a Post-Graduate Course

Тема 1. Часи групи Indefinite

Тема 2. Taking a Post-Graduate Course

Тема 3. Часи групи Continuous.

Тема 4. My research work

Тема 5. I am a Master degree student

Кредит 2. My scientific work

Тема 1. Часи групи Perfect Continuous

Тема 2. How British Science Is Organized

Тема 3. Пасивний стан дієслів.

Тема 4. How British Science Is Organized

Тема 5. My scientific work

Кредит 3. Анотування публіцистичної статті

Тема 1. Модальні дієслова.

Тема 2. Imperial College, London.

Тема 3. Узгодження часів дієслів.

Тема 4. Imperial College, London»

Тема 5. Анотування публіцистичної статті.

Кредит 4. Особливості наукового тексту

Тема 1. Безособові форми дієслова: інфінітив, герундій, дієприкметник.

Тема 2. Лексико-граматичний аналіз наукового тексту за спеціальністю.

Тема 3. Робота по складанню тематичного словника наукових термінів за спеціальністю.

Тема 4. Переклад наукового тексту за спеціальністю.

Тема 5. Написання заявки англійською мовою на міжнародну конференцію.

Кредит 5. Анотування статті

Тема 1. Об'єктний відмінок з інфінітивом.

Тема 2. Лексико-граматичний аналіз наукового тексту за спеціальністю.

Тема 3. Робота по складанню тематичного словника наукових термінів за спеціальністю.

Тема 4. Переклад наукового тексту за спеціальністю.

Тема 5. Написання анотації англійською мовою до власної статті.

Кредит 6. Анотування наукової книги за спеціальністю

Тема 1. Об'єктний відмінок з інфінітивом.

Тема 2. Лексико-граматичний аналіз наукового тексту за спеціальністю.

Тема 3. Робота по складанню тематичного словника наукових термінів за спеціальністю.

Тема 4. Переклад наукового тексту за спеціальністю.

Тема 5. Написання анотації до оригінальної наукової книги за спеціальністю.

4. Завдання курсу.

- досягнення студентом рівнів мовної компетенції, що відповідають міжнародним стандартам, викладеним у Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти
- розвиток у студентів навичок і вмінь аналізувати та узагальнювати найбільш важливі та актуальні явища англійської мови, набутих в обсязі вузівської програми бакалавра або спеціаліста в різних видах мовленнєвої діяльності.

У результаті вивчення курсу студенти повинні:

знати:

- концептуальні положення англійської мови, які складають основу теоретичної і практичної професійної підготовки фахівця;

- специфічні особливості організації і функціонування різних текстів системи англійської мови; вміти:

- вести наукову дискусію в межах професійної тематики; - застосовувати різноманітні види читання - оглядове, інформативне, глибинне читання на матеріалах оригінальної наукової інформації з фаху;

- перекладати усний та письмовий науковий текст з англійської мови рідною мовою;

- знаходити еквіваленти і аналоги слів, здійснювати перекладацькі трансформації, концептуальні зміни, збіг і розбіжності значень інтернаціональних слів “фальшиві друзі перекладача” тощо;

- анотувати та реферувати рідною й англійською мовою різноманітні тексти.

5. Статус у навчальному плані.

Нормативна навчальна дисципліна із циклу професійних компетентностей.

6. Лектор: доктор філософії в галузі освіти, доцент кафедри англійської мови і літератури Баркасі В.В

7. Форми і методи навчання: практичні заняття з використанням сучасних методів, інтерактивних методик та комп'ютерної техніки, індивідуальна робота, самостійна робота.

8. Форми організації контролю знань та система оцінювання.

Об'єктами поточного контролю знань студента є:

1) систематичність та активність роботи на практичних заняттях (оцінці підлягає рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних заняттях; активність при обговорюванні питань, що винесені на практичні заняття);

2) виконання завдань для самостійного опрацювання. Самостійна робота є поза аудиторною і призначена для самостійного ознайомлення студента з певними розділами курсу за рекомендованими викладачем матеріалами і підготовки до виконання індивідуальних завдань по курсу. Організація самостійної роботи студентів має здійснюватися з дотриманням індивідуального підходу. Індивідуалізація самостійної роботи сприяє самореалізації студента, розкриваючи в нього такі грані особистості, які допомагають професійному розвитку.

Для оцінювання використовується національна чотирибальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FX.

Для заліку - 100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

Для екзамену - 60% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача, 40 % балів – студенти отримують під час складання екзамену.

9. Мова викладання: англійська.

4. Методика викладання теорії і методики фізичного виховання у закладах вищої освіти

1. Ідентифікація

Шифр: ННД.1.2.3	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ЄКТС: 5 Загальна кількість годин: 150 год. Тижневих годин: 1 семестр – 2 год.	Нормативна Курс: V Семестр: 1 Лекції: 10 год. Практичні заняття: 26 год. Самостійна робота: 114 год. Вид контролю: екзамен

2. Мета курсу: сформування знань та умінь, необхідних для успішної практичної діяльності з викладання фахової дисципліни ТМФВ, що викладається у ЗВО з фізичного виховання і спорту.

3. Опис курсу.

Кредит 1. Організація навчальної діяльності студентів з позиції їх професійно-педагогічної підготовки.

Тема 1. Особистісно - діяльнісний підхід до організації навчального процесу. Зовнішня структура навчальної діяльності.

Мотивація як компонент структури навчальної діяльності. Навчальне завдання в структурі навчальної діяльності. Контроль (самоконтроль), оцінка (самооцінка) в структурі навчальної діяльності.

Тема 2. Педагогічні функції, уміння та техніка вчителя.

Характеристика педагогічних функцій. Характеристика педагогічних умінь. Поняття педагогічної майстерності викладача. Формування техніки вчителя.

Кредит 2. Методика викладання навчальної дисципліни “ Теорія та методика фізичного виховання”.

Тема 3. Мета і завдання навчальної дисципліни "Теорія та методика фізичного виховання".

Предмет ТМФВ і її місце в системі наукових знань. Основні вихідні поняття ТМФВ.

Завдання навчальної дисципліни "Теорія та методика фізичного виховання".

Тема 4. Актуальні проблеми викладання навчальної дисципліни "Теорія та методика фізичного виховання".

Передумови і перспективи реформування національної системи фізичного виховання.

Умови функціонування системи фізичного виховання в сучасних умовах. Розвиток системи ФВ у спадщині видатних українських педагогів.

Кредит 3. Методика проведення лекцій з дисципліни "Теорія та методика фізичного виховання".

Тема 5. Значення, завдання і основні принципи побудови лекції з ТМФВ.

Виховна функція лекції. Науковість, доступність та систематичність лекції. Свідомість і міцність засвоєння знань. Наочність лекції.

Тема 6. Активізація пізнавальної діяльності студентів на лекції з ТМФВ.

Впровадження сучасних технологій навчання. Використання сучасних методів навчання на лекціях у ЗВО. Реалізація принципів сучасних концепцій викладання. Засоби активізації пізнавальних процесів.

Тема 7. Підготовка до лекції з дисципліни "Теорія та методика фізичного виховання".

Відбір матеріалу для лекції. Зміст та об'єм лекції. Вибір послідовності та логіки викладання матеріалу. Підбір наочного матеріалу. Мова лектора та його стиль.

Кредит 4. Методика проведення семінарів з дисципліни "Теорія та методика фізичного виховання".

Тема 8. Мета і завдання семінарських занять з ТМФВ.

Визначення мети. Визначення завдань дисципліни ТМФВ.

Тема 9. Типи та різновиди семінарських занять з ТМФВ.

Семінар-бесіда. Семінар-диспут. Семінар-коментоване читання. Семінар- конференція.

Підготовка студентів до семінарських занять.

Тема 10. Планування семінарських занять та підготовка до них.

План семінарського заняття. Організація і проведення семінарського заняття.
Критерії оцінки якості проведення семінару. Оцінка знань студентів. Самостійна робота студентів.

Кредит 5. Використання наочності на заняттях з дисципліни "Теорія та методика фізичного виховання".

Тема 11. Розробка програмного забезпечення з дисципліни "Теорія та методика фізичного виховання".

Характеристика програми з ТМФВ. Характеристика розділів програми з ТМФВ. Проектувальні уміння.

Тема 12. Використання мультимедійного обладнання на заняттях з ТМФВ.

Види наочності, що використовуються на заняттях з дисципліни "Теорія та методика фізичного виховання". Підготовка презентацій з ТМФВ. Підготовка відеоматеріалів. Різновиди мультимедійного обладнання.

4. Завдання курсу.

Методичні: підготувати майбутнього магістра до навчання студентів інтегрувати знання, одержані в суміжних курсах і окремих методиках, знаходити шляхи реалізації між предметних зв'язків цих знань у педагогічній діяльності з фізичного виховання студентів.

Пізнавальні: сприяти формуванню світогляду у майбутніх фахівців, їх особистісному росту; формування творчого підходу до своєї професії у студентів факультету фізичного виховання та спорту;

Практичні: формувати у магістрантів уміння аналізувати педагогічні ситуації; перейматися внутрішнім світом студентів; вживати отриманні знання в практику спілкування, навчання та виховання.

Виховні завдання: сприяти соціальному формуванню особистості, виховувати працелюбність, наполегливість, витримку, силу волі, формувати почуття патріотизму.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні знати:

- зовнішню структуру навчальної діяльності;
- мотивацію як компонент структури навчальної діяльності;
- контроль (самоконтроль), оцінку (самооцінка) в структурі навчальної діяльності;
- педагогічні функції, уміння та техніку вчителя;
- поняття педагогічної майстерності викладача та формування техніки вчителя.
- предмет ТМФВ і її місце в системі наукових знань;
- основні вихідні поняття ТМФВ та завдання навчальної дисципліни "Теорія та методика фізичного виховання".
- актуальні проблеми викладання навчальної дисципліни "Теорія та методика фізичного виховання";
- передумови і перспективи реформування національної системи фізичного виховання.
- значення, завдання і основні принципи побудови лекції з ТМФВ;
- засоби активізації пізнавальних процесів на лекції, семінарі та практичному занятті.

вміти :

- впроваджувати сучасні технології навчання.
- використовувати сучасні методи навчання на лекціях, семінарах та практичних заняттях у ВНЗ.
- підготуватися до лекції, семінару з дисципліни "Теорія та методика фізичного виховання".
- відбирати текстовий та наочний матеріал до лекції;
- організувати і провести лекцію, семінарське або практичне заняття з дисципліни "Теорія та методика фізичного виховання".
- розробити програмне забезпечення з дисципліни "Теорія та методика фізичного виховання".
- користуватися мультимедійним обладнанням на заняттях з ТМФВ.

5. Статус у навчальному плані. Нормативна навчальна дисципліна із циклу професійних компетентностей.

6. Лектор: доктор наук з фіз.виховання та спорту, професор Лісенчук Г.А.

7. Форми і методи навчання: Лекційні та практичні заняття з використанням

традиційних методів, інтерактивних методик та комп'ютерної техніки, індивідуальна робота, самостійна робота.

8. Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету. Для оцінювання використовується національна чотирибальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FХ.

60% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача, 40% балів студенти набирають на іспиті.

9. Мова викладання: українська.

5. Методологія і методи наукових досліджень у фізичній культурі та спорті

1. Ідентифікація

Шифр: ННД.1.2.3	Характеристика навчального курсу
<i>Кількість кредитів відповідних ЄКТС: 5</i> <i>Загальна кількість годин: 150 год.</i> <i>Тижневих годин: 1 семестр – 2 год.</i>	Нормативна Курс: V Семестр: 1 Лекції: 10 год. Практичні заняття: 26 год. Самостійна робота: 114 год. Вид контролю: екзамен

2. Мета курсу: забезпечити магістрантів теоретичними знаннями про стан сучасної науки, розуміння процесу наукової діяльності, оволодіння методологічними та методичними основами наукового дослідження у фізичному вихованні та спорті.

3. Опис курсу.

Тема 1. Поняття про спостереження, його основні риси. Основні вимоги та процедура проведення спостереження. Види спостереження. Хронометрування у фізичному вихованні. Анкетування у фізичному вихованні. Педагогічний експеримент у фізичному вихованні. Тривалість та строки проведення експерименту.

Тема 2. Морфологічні методи дослідження. Визначення повздовжніх розмірів тіла. Вимірювання діаметрів тіла. Вимірювання обхватних розмірів. Визначення маси тіла. Визначення компонентів маси тіла

Тема 3. Методи дослідження склепіння стопи. Візуальний метод дослідження склепіння стопи. Метод подометрії. Метод плантографії. Гоніометрія.

Тема 4. Оцінювання фізичного розвитку. Метод стандартів. Антропометричний профіль. Метод перцентилів. Метод кореляції.

Тема 5. Методи вивчення фізіологічних функцій у фізичному вихованні. Прилади й методи для фізіологічних досліджень. Методи вивчення серцево-судинної системи. Методи вивчення дихальної системи.

Тема 6. Методи визначення сили м'язів.

Тема 7. Методи визначення силової витривалості.

Тема 8. Методи визначення швидкості.

Тема 9. Метод визначення гнучкості.

Тема 10. Метод визначення координаційних здібностей.

Тема 11. Методи вивчення фізичної працездатності.

Тема 12. Методи вивчення розвитку тонкої моторики.

Тема 13. Загальні вказівки й послідовність виконання рухових (моторних) тестів.

Тема 14. Використання новітніх комп'ютерних технологій у фізичному вихованні.

Тема 15. Описова статистика. Кореляційний аналіз Статистична обробка даних за допомогою Excel.

Тема 16. Методика пошуку й вивчення наукових літературних джерел. Типова структура курсової, дипломної та магістерської робіт. Загальні положення щодо оформлення курсової, дипломної та магістерської робіт. Нумерація. Ілюстрації. Таблиці. Формули. Загальні правила

цитуювання та посилання на використані джерела. Оформлення списку використаних джерел. Додатки.

Тема 17. Вимоги до змісту наукової роботи.

4. Завдання курсу.

У результаті вивчення курсу студенти повинні:

знати:

- сучасний стан і основні тенденції розвитку освіти і науки;
- сучасні парадигми в області науки;
- теоретичні основи організації науково-дослідної діяльності в сфері фізичної культури та спорту;
- рівні, форми та методи здійснення наукових досліджень в сфері фізичної культури та спорту;
- сутність, специфічні особливості, рівні та засоби методології наукової творчості та форми її організації.

уміти:

- адаптувати сучасні досягнення науки й наукомістких технологій до освітнього процесу;
- здійснювати вибір теми та методику дослідження, вивчати джерельну базу дослідження;
- орієнтуватись у структурі наукового дослідження, технології впровадження його результатів, а також основних вимогах до оформлення наукового дослідження та критеріях рецензування та оприлюднення результатів наукового дослідження;
- вирішувати завдання щодо виконання наукових досліджень і використання їх результатів з метою підвищення ефективності процесу в області фізичної культури й спортивного тренування.

володіти:

- способами осмислення й критичного аналізу наукової інформації;
- навичками вдосконалювання й розвитку свого наукового потенціалу;
- науковими знаннями в області фізичної культури й спортивного тренування.

5. Статус у навчальному плані. Нормативний курс із циклу професійних компетентностей.

6. Лектор: доктор біологічних наук, професор Рожков І.М.

7. Форми і методи навчання: Лекційні та практичні заняття з використанням традиційних методів, інтерактивних методик та комп'ютерної техніки, індивідуальна робота, самостійна робота.

8. Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету. Для оцінювання використовується національна чотирибальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FХ.

60% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача, 40% балів студенти набирають на іспиті.

10. Мова викладання: українська.

6. Адаптивне фізичне виховання у системі вищої освіти

1. Ідентифікація

<i>Шифр:</i> ННД.1.2.4	Характеристика навчального курсу
<i>Кількість кредитів відповідних ЄКТС:</i> 3 <i>Загальна кількість годин:</i> 90 год. <i>Тижневих годин:</i> 1.	Нормативна Курс: V Семестр: 1 Лекції: 4 год. Практичні заняття: 14 год. Самостійна робота: 72 год. Вид контролю: залік

2. Мета курсу: полягає у забезпеченні магістрантів теоретичними знаннями з питань адаптивного фізичного виховання в умовах вищої школи.

3. Опис курсу.

Кредит I. Загальні основи адаптивного фізичного виховання

Тема 1. Види адаптивної фізичної культури, їх характеристика. Адаптивна фізична культура, визначення поняття та характеристика. Адаптивне фізичне виховання як вид адаптивної фізичної культури. Визначення понять адаптивної фізичної культури: адаптивне фізичне виховання, адаптивна реабілітація, адаптивна рухова рекреація, адаптивний спорт, креативні (художньо-музичні) тілесно-орієнтовані практики адаптивної фізичної культури, екстремальні види рухової активності.

Історія адаптивного фізичного виховання. Особливості реабілітаційної роботи з інвалідами в різні історичні періоди. Становлення і розвиток фізичної культури і спорту інвалідів. Паралімпійський рух як один з головних напрямів адаптивного спорту. Спеціальні Олімпіади як напрям адаптивного спорту. Дефлімпіади як напрям адаптивного спорту.

Тема 2. Мета, задачі, принципи та засоби адаптивного фізичного виховання. Мета і задачі АФВ. Спеціальні та загальні принципи адаптивного фізичного виховання. Різноманітність засобів адаптивного фізичного виховання. Рекомендації і протипоказання до використання засобів адаптивного фізичного виховання відповідно до задач навчального процесу. Засоби розвитку рухових функцій.

Тема 3. Організація адаптивної фізичної культури в Україні. Державна політика України по відношенню до людей з функціональними обмеженнями. Керівництво організаційною і методичною роботою сфери оздоровчої фізичної культури і спорту інвалідів в Україні. Державна система навчально-корекційних закладів України. Віковий принцип поділу системи спеціальної (корекційної) педагогіки.

Кредит II. Методи адаптивного фізичного виховання. Матеріально-технічне забезпечення

Тема 1. Використання загальних методів в адаптивному фізичному вихованні. Використання різноманітних методів формування дії по етапам алгоритму.

Тема 2. Матеріально-технічне забезпечення загального і спеціального призначення.

Кредит III. Методика адаптивного фізичного виховання при різних нозологіях в умовах вищої школи

Тема 1. Адаптивне фізичне виховання для осіб з вадами слуху. Загальна характеристика порушень, викликаних ураженнями органу слуху. Тестування при глухоті. Особливості методики проведення занять осіб з вадами слуху.

Тема 2. Адаптивне фізичне виховання для осіб з вадами зору. Особливості порушення зорового сприйняття. Цілі, задачі і засоби фізичного виховання людей з дефектом зору. Особливості методики проведення занять осіб з дефектом зору.

Тема 3. Адаптивне фізичне виховання при порушеннях ОРА. Мета адаптивного фізичного виховання при станах після ампутації. Загальні та специфічні завдання адаптивного фізичного виховання при станах після ампутації. Засоби АФВ при станах після ампутації.

Мета адаптивного фізичного виховання при ураженнях спинного мозку. Загальні, часткові та специфічні завдання адаптивного фізичного виховання при ураженнях спинного мозку. Засоби АФВ при ураженнях спинного мозку.

Особливості методики при ДЦП. Адаптивне фізичне виховання при тяжких формах ДЦП. Адаптивне фізичне виховання при ДЦП середнього і легкого ступеня.

4. Завдання курсу:

- створити у магістрантів уявлення про адаптивне фізичне виховання та рекреацію (в різних його аспектах) й процес інтеграції інвалідів в соціум;
- розкрити зміст основних наукових теорій, концепцій, положень, які використовуються в адаптивному фізичному вихованні та рекреації;
- створити у магістрантів уявлення про рухові можливості за умов основних нозологій (порушення слуху, зору, опорно-рухового апарату);
- навчити магістрантів вибору адекватних засобів фізичного виховання та рекреації в роботі з студентами в умовах вищої школи.

Знати:

- мету та завдання адаптивної фізичної культури;
- зміст видів адаптивної фізичної культури;
- зміст основних принципів, методів і засобів адаптивної фізичної культури;
- методику навчання адаптивній фізичній культурі

Уміти:

- організовувати і проводити заняття з адаптивної фізичної культури;
- застосовувати методи дослідження у науково-дослідній роботі в сфері адаптивної фізичної культури;
- проводити аналіз теоретико-експериментальних даних та втілювати в практику результати наукових досліджень;
- аналізувати передовий досвід педагогів-новаторів.

Володіти:

- способами осмислення й критичного аналізу отриманої інформації;
- навичками вдосконалювання й розвитку свого професійного потенціалу;
- сучасними знаннями в області адаптивної фізичного виховання у системі вищої школи.

5. Статус у навчальному плані.

Нормативна навчальна дисципліна із циклу професійних компетентностей.

6. Лектор: доктор біологічних наук, професор Рожков І.М.

7. Форми і методи навчання: лекційні та практичні заняття з використанням сучасних методів, інтерактивних методик та комп'ютерної техніки, індивідуальна робота, самостійна робота.

8. Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді відповідей на практичних заняттях, написання та захист рефератів, написання контрольних робіт, участь у студентських наукових конференціях з тематики дисципліни, комп'ютерних тестів у освітньому просторі університету.

Для оцінювання використовується національна чотирибальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FХ.

100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

9. Мова викладання: українська.

7. Сучасні технології викладання спортивних дисциплін

1. Ідентифікація

<i>Шифр:</i> ННД.1.2.2	Характеристика навчального курсу
<i>Кількість кредитів відповідних ЄКТС:</i> 3 <i>Загальна кількість годин:</i> 90 год. <i>Тижневих годин:</i> 2.	Нормативна Курс: V Семестр: 2 Лекції: 8 год. Практичні заняття: 16 год. Самостійна робота: 66 год. Вид контролю: екзамен

2. Мета курсу: є розширення й поглиблення знань про стан розвитку сучасних технологій у педагогічній і спеціальній науках та особливостями розвитку сучасних технологій у викладанні спортивних дисциплін.

3. Опис курсу.

Кредит 1. Технологічний підхід і новітні інформаційні технології в сучасній освіті.

Тема 1. Технологічний підхід і новітні інформаційні технології в сучасній освіті.

Технологія становлення майбутніх фахівців фізичної культури й спорту – один із факторів формування здорового способу життя кожної людини. Стратегічний напрям загальної середньої освіти. Вибір освітньої технології. Механізм впливу на учня. Комплекс технологічних принципів навчання й виховання (за А. Я. Коменським).

Тема 2. Сутність та особливості педагогічної технології. Елементи педагогічної технології у фізичній культурі й спорті.

Педагогічна технологія як система наукових знань. Проблема сутності й особливостей педагогічної технології. Завдання технологічного впливу. Розмежування понять технології

освіти. Функція “співучасті” учня в педагогічному спілкуванні. Функція “підвищення статусу” учня в педагогічному спілкуванні. Ознаки педагогічної технології. Критерії оцінювання педагогічної технології.

Тема 3. Технологія функціонування системи фізичного виховання.

Педагогічні умови забезпечення технологічного процесу. Конкретизація завдань фізичного виховання. Концептуальні положення. Технологія формування творчості. Технологія функціонування системи фізичного виховання. Механізм технологічного підходу до організації роботи з учнями.

Тема 4. Технологія формування творчої особистості вчителя фізичної культури.

Вивчення історичного аспекту технологічного підходу до навчання та виховання. Педагогічної думки про формування творчої особистості вчителя фізичної культури. Формування пізнавальних процесів учнів. Технологія створення психолого-педагогічних умов учнів. Уміння вчителя формувати творчу особистість учня.

Тема 5. Вплив педагогічної технології фізичної культури на особистість школяра.

Гуманізація освіти. Технологія фізичного виховання особистості школяра.

Тема 6. Технологія організації групової навчальної діяльності.

Проблема технології групової діяльності учнів. Фронтальна, індивідуальна й групова форми роботи учнів. Організація групової навчальної діяльності на уроці фізичної культури.

Кредит 2. Сучасні педагогічні технології підвищення професійної спрямованості фахівця фізичної культури в навчально-виховному процесі сучасної школи.

Тема 7. Технологія навчальної та науково-дослідної роботи як засіб формування професіоналізму майбутнього вчителя фізичної культури.

Навчально-дослідна робота студентів. Участь студентів у навчально-науковій роботі. Завдання навчально-дослідної роботи.

Тема 8. Технологічні підходи й структура самовиховання майбутніх фахівців фізичної культури та спорту.

Вимоги суспільства України до особи вчителя та особистісні вимоги вчителя самого до себе. Технологія самовиховання майбутніх учителів засобами фізичної культури та спорту. Види професійного самовдосконалення.

Тема 9. Окремі напрями використання технології фізичної культури в навчально-виховному процесі.

Педагогічна технологія як категорія навчання та виховання. Використання педагогічної технології та її реалізація. Напрями педагогічного процесу. Аспекти використання технологічного процесу. Класифікаційна характеристика педагогічних технологій. Етапи формування професійної майстерності вчителя фізичного виховання. Критерії ефективності засобів педагогічної технології. Типові характеристики вчителів.

Кредит 3. Технологічна модель професійних рис майбутнього фахівця фізичної культури.

Тема 10. Технологічна модель професійних рис майбутнього фахівця фізичної культури.

Технологічна модель майбутнього вчителя фізичної культури. Риси, які характеризують молодого спеціаліста. Показники високого рівня професійної підготовленості фахівця із фізичної культури й спорту. Характеристика професіограми вчителя фізичного виховання. Структура педагогічної технології навчання. Технологічна модель професійних знань майбутнього фахівця фізичного виховання.

Тема 11. Технологія професіограм тренера, старшого тренера фізичної культури та спорту.

Риси фахівця фізичної культури. Задатки тренерської діяльності. Професійні вміння тренера. Порівняльна характеристика обов'язків у роботі тренерів і старших тренерів зі спортсменами різних вікових груп.

Тема 12. Професіограма організатора масової фізкультурно-оздоровчої роботи в технології підготовки майбутніх фахівців фізичної культури та спорту.

Організація фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходів. Форми фізкультурно-оздоровчої роботи в школі. Основні форми роботи з фізичного виховання.

Тема 13. Технологія організації позакласної роботи вчителя фізичної культури зі школярами різних вікових груп.

Технологія виховної системи в організації позакласної роботи. Технологія позакласної роботи школярів різних вікових груп.

4. Завдання курсу.

- ознайомлення студентів випускних курсів з особливостями сучасних технологій викладання спортивних дисциплін;
- опанування знаннями, вміннями та навичками, що сприяють підвищенню якості підготовки викладача незалежно від статі чи спортивної кваліфікації;
- ознайомлення із сучасними методами навчання й викладання у різних структурних утвореннях;
- вивчення сучасних педагогічних технологій у освітньому процесі та оволодіння технікою, засобами та прийомами їх впровадження.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

знати:

- основні напрями технологічної освіти,
- сутність оптимальних шляхів застосування новітніх тенденцій у практичній діяльності фахівця фізичної культури,
- термінологію й тлумачення понять “технологія навчального процесу”, “технологія виховного процесу”, “технологія освіти”, “технологія професійного формування фахівця фізичної культури і спорту”;

вміти:

- визначати вихідні положення сучасних технологій освіти, навчання й виховання учнів різновікових груп,
- аналізувати різні підходи технологічних процесів,
- чітко визначати мету та завдання спортивних дисциплін у навчанні й вихованні учнів.

5. Статус у навчальному плані.

Нормативна навчальна дисципліна із циклу професійних компетентностей.

6. Лектор: доктор наук з фіз.виховання та спорту, професор Лісенчук Г.А.

7. Форми і методи навчання: лекційні та практичні заняття з використанням сучасних методів, інтерактивних методик та комп’ютерної техніки, індивідуальна робота, самостійна робота.

8. Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді відповідей на практичних заняттях, написання та захист рефератів, написання контрольних робіт, участь у студентських наукових конференціях з тематики дисципліни, комп’ютерних тестів на освітньому просторі університету.

Для оцінювання використовується національна чотирибальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FХ.

60% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача, 40 % балів – студенти отримують під час складання екзамену.

9. Мова викладання: українська.

Варіативна частина

11. ЛІКАРСЬКО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1. Ідентифікація

Шифр: ДВС 2.2.1	Характеристика навчального курсу
<i>Кількість кредитів відповідних ECTS:4</i> <i>Загальна кількість годин: 120 год.</i> <i>Тижневих годин: 1</i>	Варіативна Курс: 5 Семестр: 1 Лекції: 4 год. Практичні заняття: 14 год. Самостійна робота: 102 год. Вид контролю: залік

2. Мета курсу: ознайомити із сучасними теоретичними уявленнями та практичними досягненнями в галузі медичного контролю.

3. Опис курсу:

Кредит 1. Принципи оцінки стану організму людини

Тема 1. Принципи оцінки стану організму людини. Лікарський контроль, мета і завдання. Складові комплексу лікарського контролю. Наукова основа лікарського контролю. Система діагностики в лікарському контролі.

Тема 2. Основні методи оцінки і діагностики. Методи діагностики, що використовуються в лікарському контролі. Класифікація методів діагностики. Суб'єктивні методи діагностики: скарги, анамнез. Види анамнезу (загальний, професійний). Значення анамнезу в системі діагностики. Об'єктивні методи діагностики (огляд, оцінка об'єму рухів у суглобах, пальпація). Критерії: “клінічної норми”, “анатомічного варіанта”, “патології”. Принцип “індивідуалізації” в лікарському контролі. Інструментальні методи об'єктивізації обстеження (гоніометрія, соматометрія, динамометрія).

Тема 3. Додаткові методи обстежень. Принцип об'єктивізації досліджень у лікарському контролі. Методи візуалізації (рентгенологічні, ядерно-магніторезонансні, ультразвукові). Методи верифікації — лабораторні і електрофізіологічні. Можливості методів, показання та протипоказання, ефективність.

Тема 4. Інструментальні методи досліджень у лікарському контролі. Класифікація інструментальних методів досліджень у лікарському контролі. Можливості методів, показання та протипоказання, ефективність.

Кредит 2. Лабораторні методи досліджень у лікарському контролі

Тема 5. Лабораторні методи досліджень у лікарському контролі. Класифікація лабораторних методів дослідження. Можливості методів, показання та протипоказання. Показники якості лабораторних досліджень: специфічність, чутливість, клінічна ефективність.

Тема 6. Гематологічні і цитологічні методи досліджень. Функціональна гематологія в лікарському контролі. Кількісні та якісні показники. Варіація норми. Цитологічні методи дослідження. Класифікація методів. Можливості методів, показання та протипоказання, ефективність. Типи лабораторних висновків і термінологія.

Тема 7. Мікробіологічні та імунологічні методи досліджень. Класифікація мікробіологічних і імунологічних методів досліджень. Можливості методів, показання та протипоказання, ефективність.

Тема 8. Комплексність методів досліджень. Сучасні принципи комплексності для оцінки функціонального стану організму людини. “Протокольні” методики досліджень у лікарському контролі. Скринінгові та моніторингові програми. Методи формування “діагностичних протоколів” залежно від умов і завдань обстеження. Сумісність поміж методів діагностики.

Кредит 3. Лабораторне виявлення варіантів норми в лікарському контролі

Тема 9. Лабораторне виявлення варіантів норми в лікарському контролі. Уявлення про “лабораторну норму”. Кількісні та якісні показники. Дискримінантні величини. Варіація лабораторних величин. Методи розрахунку.

Тема 10. Система контролю якості лабораторних методів дослідження. Система контролю якості досліджень у лікарському контролі. Значення системи контролю якості. Види контролю якості (внутрішньо- і міжлабораторний). Методи оцінки якості лабораторних досліджень (специфічність, чутливість, інформативність). Джерела діагностичних помилок. Класифікація діагностичних помилок. Методи уникнення діагностичних помилок.

Тема 11. Організація лікарського контролю: лікарські обстеження. Мета і завдання лікарського обстеження. Показання і протипоказання до занять фізичною культурою та спортом. Класифікація видів лікарського обстеження (первинне, повторне, додаткове). Залежність методів досліджень від завдань. Організація лікарського обстеження. Взаємодія між лікарем і тренером (менеджером) команди.

Тема 12. Організація лікарського контролю: лікарсько-педагогічні спостереження. Мета і завдання лікарсько-педагогічного спостереження. Форми лікарсько-педагогічного спостереження. Організація лікарсько-педагогічного спостереження. Взаємодія між лікарем і тренером (менеджером) команди щодо організації ефективного лікарського контролю.

Кредит 4. Організація лікарського контролю: лікарсько - спортивна консультація

Тема 13. Організація лікарського контролю: лікарсько-спортивна консультація. Мета і завдання лікарсько-спортивної консультації. Види лікарсько-спортивних консультацій. Залежність

методів лікарсько-спортивного консультування від завдання. Організація лікарсько-спортивних консультацій. Взаємодія між лікарем і тренером (менеджером) команди.

Тема 14. Організація лікарського контролю: санітарно-гігієнічний контроль. Мета і завдання санітарно-гігієнічного контролю за заняттями фізичною культурою та спортом. Види санітарно-гігієнічного контролю. Залежність методів санітарно-гігієнічного контролю від завдань. Організація санітарно-гігієнічного контролю. Взаємодія між лікарем і тренером (менеджером) команди.

Тема 15. Організація системи обстежень спортсменів. Роль менеджера в організації контролю за тими, хто займається: оздоровчою фізичною культурою, адаптивною фізичною культурою, спортом. Особливості організації обстеження спортсменів залежно від видів спорту та амплуа спортсменів. Методи реєстрації та оцінки ефективності контролю за станом здоров'я спортсменів.

4. Завдання курсу:

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати:**

- Методи дослідження та оцінки стану функції різних систем організму з метою оцінки загальної тренуваності.
- Методи дослідження і оцінки фізичної працездатності, дослідження і оцінки стану систем організму, що лімітують працездатність.
- Методи проведення та оцінки результатів лікарсько-педагогічних спостережень.
- Методи проведення та оцінки результатів самоконтролю.

Уміти:

- Досліджувати пульс і артеріальний тиск, знаходити систолічний об'єм, хвилинний об'єм крові, серцевий індекс і оцінювати тип гемодинаміки та ін.
- Проводити різні функціональні проби серцево-судинної системи, визначати тип реакції на навантаження, оцінювати швидкість відновлення і адаптацію до фізичного навантаження.
- Тестувати фізичну працездатність різними методами.
- Проводити функціональні проби дихальної системи, оцінювати їх результати.
- Досліджувати систему зовнішнього дихання: визначати і оцінювати частоту дихання, легеневі обсяги, силу дихальної мускулатури і ін.
- Досліджувати і оцінювати стан рухового, вестибулярного, зорового аналізаторів і ін.
- Вести щоденник самоконтролю і оцінювати інформацію з метою управління тренувальним процесом.
- Проводити лікарсько-педагогічні спостереження під час тренувальних занять.

Володіти:

- Навичками самостійного використання різних методів дослідження функціональних систем організму тих, що займаються фізичною культурою і спортом з використанням традиційних методик і сучасного діагностичного обладнання.
- Навичками проведення аналізу отриманих результатів дослідження функціональних систем організму.
- Навичками лікарсько-педагогічних спостережень за студентами та школярами, які займаються фізичною культурою і спортом та ефективного контролю за процесом фізичного виховання.

5. Статус у навчальному плані.

Варіативна навчальна дисципліна із циклу професійних компетентностей.

6. Лектор: Гетманцев Сергій Васильович – кандидат біологічних наук, доцент кафедри теорії та методики фізичної культури.

7. Форми і методи навчання: Лекційні та практичні заняття з використанням традиційних методів, інтерактивних методик та комп'ютерної техніки, самостійна робота.

8. Форми організації контролю знань та система оцінювання.

100% балів студент накопичує на заняттях та під час поточного і підсумкового контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

Для оцінювання використовується національна чотирибальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FX.

Перевірка, оцінювання і облік успішності студентів здійснюється у формі усного опитування та письмового (тестового) контролю на практичних заняттях.

9. Мова викладання: українська.

12. Документація та діловодство викладача ЗВО

1. Ідентифікація

Шифр: ДВС.2.2.2	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ЄКТС: 4 Загальна кількість годин: 120 год. Тижневих годин: 1.	Варіативна Курс: V Семестр: 1 Лекції: 4 год. Практичні заняття: 14 год. Самостійна робота: 102 год. Вид контролю: залік

2. Мета курсу: формування готовності магістрантів до цілісного виконання комплексу функціональних обов'язків викладача фізичного виховання, серед яких є формування компетенцій, необхідних для здійснення професійної діяльності й формуванні у студентів базової системи знань в області діловодства, правил організації роботи з освітніми документами у ЗВО; основних підходів до проектування документів і систем документації.

3. Опис курсу.

Кредит 1. Документ як засіб професійної комунікації.

Тема 1. Категоріальний апарат курсу. Поняття «документ» і «діловодство».

Документи - один з основних засобів ділового спілкування. Функції документа: звітно-контрольна, судово-правова, обліково-кадрова, навчальна функція, функція історичного свідчення.

Поняття діловодства. Уніфікація й стандартизація в діловодстві.

Тема 2. Класифікація документів. Класифікація управлінської документації.

Розподіл документів на класи по найбільш загальних ознаках подібності й розходження. Первинна класифікація. Створення різноманітних документів відповідно до вимог діючих законодавчих і інших нормативних актів. Основні терміни та визначення діловодства.

Кредит 2. Загальні правила оформлення документів.

Тема 3. Оформлення документів: загальні правила. Оформлення реквізитів. Мова та стиль офіційних документів. Види бланків документів та вимоги до них.

Номенклатура справ. Формування справ, зберігання документів.

Кредит 3. Документи з організації навчально-виховного процесу у ЗВО.

Тема 4. Програмно-нормативні і організаційні засади планування навчального процесу у вищій школі.

Нормативно-правові документи з організації навчально-виховного процесу з фізичного виховання у ЗВО.

Тема 5. Організація і планування навчального процесу у вищій школі. Навчальний план факультету як державний документ, який регламентує і направляє формування спеціаліста. Методика складання програми нормативної навчальної дисципліни, робочої програми та навчально-методичної картки дисципліни.

Інструкція з охорони праці. Журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці для студентів.

Кредит 4. Документація викладача закладу вищої освіти..

Тема 6. Документація викладача закладу вищої освіти.

Індивідуальний план викладача. Навчально-методична, наукова, організаційна та виховна робота.

Журнал обліку роботи академічної групи. Особові справи студентів та кураторство.

Методи контролю знань. Види і форми. Модульно-рейтинговий контроль. Відомості і листки успішності студентів. Екзаменаційний білет.

Звіти викладача: з навчальної, наукової, методичної та організаційної роботи.

4. Завдання курсу.

- формування у студентів розуміння значення функцій діловодства;
- забезпечення студентів знаннями основ діловодства, сучасних підходів у практиці діловодства;
- ознайомлення з методикою складання різних видів документів; формування вмінь і навичок роботи з документацією;

- вивчення теорії й практики організації документаційного забезпечення керування в освітніх установах;
- формування в студентів знань основних принципів організації діловодства й документообігу в закладах освіти.

У результаті вивчення курсу студенти повинні:

- демонструвати вміння планувати, чітко формулювати цілі, застосовувати різноманітні методики, технології, які сприятимуть ефективній організації навчально-виховного процесу.
- демонструвати вміння у розробці навчально-методичних матеріалів (робочих програм, навчально-тематичних планів) на основі освітнього стандарту та зразкових програм з урахуванням виду освітньої установи, особливостей класу / групи та окремих учнів.
- Здатність до професійної самоосвіти, особистісного зростання, проектування подальших освітніх траєкторій.

5. Статус у навчальному плані.

Варіативна навчальна дисципліна із циклу професійних компетентностей.

6. Лектор: доцент, доктор філософії в галузі освіти Литвиненко О.М.

7. Форми і методи навчання: лекційні та практичні заняття з використанням сучасних методів, інтерактивних методик та комп'ютерної техніки, індивідуальна робота, самостійна робота.

8. Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді відповідей на практичних заняттях, написання та захист рефератів, написання контрольних робіт, участь у студентських наукових конференціях з тематики дисципліни, комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету.

Для оцінювання використовується національна чотирибальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FХ.

100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

9. Мова викладання: українська.

13. Маркетинг фізичної культури в системі освіти

1. Ідентифікація

<i>Шифр:</i> ДВС.2.2.3	Характеристика навчального курсу
<i>Кількість кредитів відповідних ЄКТС: 4</i> <i>Загальна кількість годин: 120 год.</i> <i>Тижневих годин: 2.</i>	Варіативна Курс: V Семестр: 2 Лекції: 4 год. Практичні заняття: 14 год. Самостійна робота: 102 год. Вид контролю: залік

2. Мета курсу: є одержання студентами знань про маркетинг фізкультурно-оздоровчих послуг та їх застосування у практичній діяльності.

3. Опис курсу.

Тема 1. Сучасні концепції маркетингу у фізкультурно-оздоровчій діяльності.

Мета і завдання вивчення дисципліни. Зв'язок з іншими дисциплінами. Стан і перспективи спортивно-оздоровчої галузі у світовій економіці. Стан спортивно-оздоровчої галузі на Україні. Положення сфери фізкультурно-оздоровчих послуг про відносини до інших напрямків спортивної індустрії. Визначення й особливості фізкультурно-оздоровчих послуг. Невідчутність послуги. Нерозривність виробництва і споживання послуги. Мінливість якості. Нездатність послуг до збереження. Основні і супутні послуги. Фактори, що обумовлюють попит на фізкультурно-оздоровчі послуги. Класифікація фізкультурно-оздоровчих послуг. Послуга у вузькому та розширеному розумінні. Життєвий цикл спортивно-оздоровчої послуги. Основні труднощі і передумови виникнення і розвитку маркетингу у вітчизняній системі фізичної культури.

Тема 2. Купівельна поведінка споживача на ринку фізкультурно-оздоровчих послуг.

Характеристика основних споживачів послуг. Головне, що треба знати про клієнтів. Процес ухвалення споживачем рішення про купівлю послуги: усвідомлення проблеми, пошук інформації, оцінка варіантів, рішення про купівлю, реакція на покупку. Купівельний ризик у сфері фізкультурно-оздоровчих послуг. Типи ризиків. Заходи для зменшення можливого купівельного ризику споживачів. Потреби та попит як вихідні моменти маркетингової діяльності. Діалектика формування попиту. Типологія і класифікація потреб у маркетингу. Типологія і основні характеристики покупців фізкультурно-спортивних послуг. Фактори, які впливають на купівельну поведінку споживачів фізкультурно-спортивних послуг. Процес вибору і прийняття рішення про покупку фізкультурно-спортивних послуг. Моделі послідовної купівельної поведінки на ринку фізкультурно-спортивних послуг.

Тема 3. Фізкультурно-оздоровчі послуги в системі маркетингу.

Визначення поняття маркетингу спортивно-оздоровчої діяльності. Основні категорії маркетингу: потреба; нестача. Ієрархія потреб за А. Маслоу.

Визначення основних понять маркетингу: угода; товар; обмін; попит. Основні функції маркетингу фізкультурно-оздоровчих послуг. Сфери використання результатів маркетингу. Прикладне значення маркетингу у фізкультурно-оздоровчій галузі. Десять основних принципів маркетингу.

Визначення ринку фізкультурно-оздоровчих послуг та його особливості. Кон'юнктура ринку фізкультурно-оздоровчих послуг. Суб'єкти ринку фізкультурно-оздоровчих послуг. Маркетингове середовище підприємства послуг: навколишнє мікро- і макро-середовище.

Об'єкти маркетингу у сфері фізичної культури і спорту. Суб'єкти маркетингових відносин у фізичній культурі і спорту як сфері послуг та їх основні функції. Основні напрямки і особливості маркетингової діяльності в галузі "Фізична культура і спорт". Принципи маркетингу і управління маркетинговою діяльністю в галузі "Фізична культура і спорт". Сучасні концепції маркетингу і фізкультурно-спортивної діяльності.

Тема 4. Конкуренція і конкурентоспроможність фізкультурно-оздоровчих послуг в рамках маркетингу.

Поняття і види конкуренції на ринку фізкультурно-спортивних послуг. Фактори конкурентоспроможності фізкультурно-спортивних послуг і організацій. Конкурентні стратегії фізкультурно-спортивних організацій і специфіка їх реалізації: цінова конкуренція, стратегія диференціації, стратегія концентрації, стратегія конкуренції на основі інновацій, стратегія варіювання елементами комплексу маркетингових комунікацій. Конкурентні переваги та недоліки стратегій фізкультурно-спортивних послуг.

Основні підходи до оцінки конкурентоспроможності продукту. Методика оцінки конкурентоспроможності фізкультурно-спортивних послуг в рамках маркетингу (етапи оцінки конкурентоспроможності).

Тема 5. Сегментація ринку фізкультурно-оздоровчих послуг.

Сегментація ринку: сутність, мета. Основні принципи сегментації ринку: географічний, демографічний, економічний, професійний, психолого-географічний, поведінковий. Критерії оцінки сегментації: кількісні параметри сегмента, досяжність сегмента для фірми і його важливість, прибутковість, сумісність сегмента з ринком основних конкурентів, захищеність обраного сегмента від конкуренції.

Параметри сегментації. Критерії сегментації споживчих ринків. Умови привабливості ринкових сегментів. Цільовий і масовий маркетинг. Фактори вибору стратегії охоплення ринку. Поняття "позиціонування". Процес позиціонування, схеми позиціонування. Стратегії позиціонування.

Тема 6. Ціноутворення в системі маркетингу фізкультурно-оздоровчих послуг.

Фактори, що впливають на політику цін. Мета цінової політики спортивно-оздоровчої організації. Відповідність ціни і якості послуг. Маркетингові стратегії встановлення ціни: на новий товар; на присутні на ринку послуги; на присутні в асортименті організації послуги; стратегії знижок і заліків; стратегії дискримінаційних цін.

Методи ціноутворення: розрахунок ціни на основі середніх витрат плюс прибуток; розрахунок ціни на основі поточних цін конкурентів; ціноутворення, засноване на відношенні покупців до ціни. Процес формування ціни на послугу: постановка завдання ціноутворення; визначення попиту на послуги; оцінка витрат; аналіз цін і послуг конкурентів; вибір методу ціноутворення; вибір маркетингових стратегій встановлення ціни; встановлення остаточної ціни.

Фактори, що впливають на остаточну ціну послуги: психологія сприйняття ціни; стадії життєвого циклу послуги; можливість встановлення цін на обов'язкові речі. Можливість використання знижок.

Тема 7. Маркетингові комунікації у фізкультурно-оздоровчій діяльності.

Програма загальних маркетингових комунікацій: реклама; зв'язок з громадськістю; стимулювання збуту; особисті продажі. Шість способів просування і поширення інформації. Етапи розроблення ефективної програми проходження інформації. Рішення про засоби поширення інформації.

Робота прес-служби і відділу маркетингу фізкультурно-оздоровчої організації. Стимулювання співробітників організації, які беруть участь у маркетинговій діяльності.

Зміст маркетингової діяльності фірми. Комплекс маркетингу і його складові (4 P). Регулювання попиту і типи маркетингу. Стратегії охоплення ринку: недиференційований (масовий) маркетинг, диференційований і концентрований (цільовий) маркетинг.

Фактори вибору стратегії охоплення ринку: можливості фірми, ступінь однорідності продукції, етап життєвого циклу послуги, ступінь однорідності ринку, маркетингові стратегії конкурентів. Еластичність попиту та пропозиції.

Зв'язок маркетингу з іншими функціональними структурами фірми.

Поняття реклами. Класифікація реклами: за предметом, за об'єктом, за засобами поширення, за широтою охоплення аудиторії, за тимчасовими параметрами, за періодичністю, за джерелом фінансування витрат на рекламу.

Принципи реклами: правдивість, вибірковість, причетність до проблем і нестач аудиторії. Створення рекламних звернень. Плюси і мінуси реклами. Планування рекламної кампанії. Оцінка ефективності реклами.

Визначення пропаганди (PP). Пропаганда (PP) як інструмент маркетингу. Вибір засобів зв'язків із громадськістю. Втілення в життя плану щодо формування громадської думки.

Тема 8. Теоретико-методичні основи управління фізичною культурою і спортом.

Поняття «управління», і «менеджмент». Функціональні різновиди менеджменту у фізичній культурі і спорті. Інформаційне забезпечення менеджменту у фізичній культурі і спорті. Інформатизація фізичної культури і спорті: концептуальні положення. Нормативно-правові основи управління фізичною культурою і спортом. Управлінське рішення як системний інструмент менеджменту у фізичній культурі і спорті.

Тема 9. Технологія створення фізкультурно-спортивної організації.

Фізкультурно-спортивна організація як відкрита система. Мета фірми, що надає фізкультурно-оздоровчі послуги. Різні форми функціонування спортивно-оздоровчої організації. Життєвий цикл компанії. Економічні ресурси підприємства. Комерційна діяльність підприємства: постійні витрати; перемінні витрати; валові витрати; взаємозв'язок між постійними, перемінними і валовими витратами; аналіз витрат підприємства. Головні статті доходу фізкультурно-спортивної організації. Установчі документи фізкультурно-спортивної організації.

Процедура вибору організаційно-правової форми фізкультурно-спортивної організації. Процедура інституціоналізації фізкультурно-спортивної організації. Процедура ліцензування діяльності фізкультурно-спортивної організації.

Фізкультурно-спортивні організації по наданню дітям і молоді соціально-культурних послуг.

Тема 10. Бізнес-план фізкультурно-спортивної організації. Загальна характеристика бізнес-плану фізкультурно-спортивної організації.

Структура бізнес-плану. Зміст бізнес-плану: концепція бізнесу, види послуг, ринки збуту, конкуренція на ринках збуту, план маркетингу, план виробництва, організаційний план, правове забезпечення діяльності організації, оцінка ринку і страхування, фінансовий план.

Тема 11. Контракт у сфері фізичної культури і спорті.

Визначення понять «Трудовий договір», «контракт», «контракт про спортивну діяльність». Обв'язки сторін контракту. Відповідальність сторін контракту. Зміна умов контракту, порядок вирішення суперечок між його сторонами.

Тема 12. Система маркетингового планування та контролю за результативністю бізнесу.

Маркетинг як невід'ємний компонент ефективного менеджменту фізкультурно-спортивних організацій, які функціонують в умовах ринкової економіки, сам є об'єктом управління. На сьогодні серед спеціалістів склалося дві думки щодо термінів «управління» і «менеджмент»: одні вважають, що ці терміни ідентичні, взаємопов'язані, інші – що «управління» значно ширше поняття «менеджмент». Тому ми будемо паралельно розглядати обидва терміни.

Як відомо, фізична культура відноситься до несоціальної сфери і представляє собою елемент нематеріального виробництва. Тому, як на нашу думку, найбільш відповідним до фізичної культури і спорту як галузі, є трактування поняття “управління”, яке надають автори однойменної книги “Управление физической культурой и спортом” (1987 р.): “Управління фізичною культурою представляє собою систему конкретних форм і методів свідомої діяльності, спрямованої на забезпечення ефективного функціонування і планомірного розвитку галузі фізичної культури і спорту в цілях найбільш повного задоволення потреб людей у фізичному удосконаленні”.

4. Завдання курсу.

Відповідно до мети *завданнями* курсу є вивчення студентами теоретичних основ маркетингу фізкультурно-оздоровчих послуг, а саме: особливостей фізкультурно-оздоровчих послуг у сучасній економіці; процесу розробки спортивно-оздоровчої послуги; основ формування цінової і комунікаційної політики спортивно-оздоровчої фірми; процесу реалізації спортивно-оздоровчої послуги; набуття студентами здатності приймати обґрунтовані стратегічні та тактичні рішення у ринковій ситуації, яка змінюється.

У результаті вивчення курсу студенти повинні:

знати:

- мету і завдання маркетингу фізкультурно-оздоровчих послуг;
- особливості сегментації ринку фізкультурно-оздоровчих послуг;
- особливості і приклади позиціонування фізкультурно-оздоровчих послуг;
- методики ціноутворення фізкультурно-оздоровчих послуг;
- особливості маркетингових комунікацій у діяльності спортивно-оздоровчої організації;
- основні елементи управління маркетинговою діяльністю у спортивно-оздоровчій організації;
- аналіз внутрішнього і зовнішнього середовища спортивно-оздоровчої організації як елемент управління маркетинговою діяльністю;
- методики організації маркетингового контролю та визначення результативності роботи організації;

вміти:

- провести ревізію маркетингового середовища для реалізації спортивно-оздоровчої послуги;
- збирати й аналізувати маркетингову інформацію;
- прогнозувати попит на фізкультурно-оздоровчі послуги;
- оцінити конкурентоспроможність послуги і спортивно-оздоровчої фірми;
- розробити фізкультурно-оздоровчу послугу;
- встановлювати і корегувати ціну на послугу;
- планувати маркетингові комунікації.

5. Статус у навчальному плані.

Варіативна навчальна дисципліна із циклу професійних компетентностей.

6. Лектор: кандидат наук з державного управління Борецька Н.О..

7. Форми і методи навчання: лекційні та практичні заняття з використанням сучасних методів, інтерактивних методик та комп’ютерної техніки, індивідуальна робота, самостійна робота.

8. Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді відповідей на практичних заняттях, написання та захист рефератів, написання контрольних робіт, участь у студентських наукових конференціях з тематики дисципліни, комп’ютерних тестів на освітньому просторі університету.

Для оцінювання використовується національна чотирибальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FХ.

100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

9. Мова викладання: українська.

14. Моніторинг функціонального стану у процесі занять фізичною культурою та спортом

1. Ідентифікація

<i>Шифр:</i> ДВС.2.2.12	Характеристика навчального курсу
<i>Кількість кредитів відповідних ЄКТС:</i> 4 <i>Загальна кількість годин:</i> 120 год. <i>Тижневих годин:</i> 2.	Варіативна Курс: V Семестр: 2 Лекції: 4 год. Практичні заняття: 14 год. Самостійна робота: 102 год. Вид контролю: залік

2. Мета курсу: забезпечити магістрантів теоретичними знаннями методів вивчення і оцінки функціонального стану осіб, які займаються фізичною культурою і спортом.

3. Опис курсу.

Кредит I. Моніторинг функціонального стану основних систем організму за умов фізичних навантажень різної потужності

Тема 1. Методи вивчення функціонального стану серцево-судинної системи при м'язовій діяльності. Вплив спортивних тренувань на серце. Серце в різних видах спорту. Адаптація серцево-судинної системи у юних спортсменів. Зміна параметрів кровозабезпечення організму в умовах фізичних навантажень. Лімітуючи роль ССС в транспорті кисню при фізичних навантаженнях. Моделювання динаміки кровообігу і роботи серця у спортсменів. Вибір форми математичної моделі ССС спортсмену. Ідентифікація математичної моделі ССС спортсмену. Прогноз спортивної працездатності і ризик порушення функціонального стану спортсмену.

Тема 2. Методи вивчення система дихання при роботі різної потужності та характеру. Спірометрія. Обчислення належних величин життєвої ємності легень. Пневмотахометрія. Обчислення належної максимальної об'ємної швидкості повітряного потоку на вдихові і видихові. Затримка дихання.

Тема 3. Оцінка нервово-м'язової адаптація до фізичних навантажень. Гормональна регуляція м'язової діяльності. Нервово-м'язова адаптація у силовій підготовці. Адаптація нервово-м'язової системи до аеробних навантажень. Підвищення алактатних можливостей. Підвищення лактатних (гліколітичних) анаеробних можливостей

Тема 4. Визначення критеріїв адекватності фізичних навантажень за показниками основних функціональних систем організму. Показники адекватності рівня фізичних навантажень до функціональних можливостей організму під час фізичних тренувань (за В. І. Бобрицькою, 2000)

Кредит II. Моніторинг системи крові та стану імунітету при м'язовій діяльності

Тема 1. Оцінка морфологічних та фізико-хімічних змін крові при м'язовій роботі різної потужності і характеру. Визначення критеріїв адекватності фізичних навантажень за показниками системи крові. Термінова адаптація: гемоконцентрація крові. Тривала адаптація

Тема 2. Особливості імунологічної реактивності при фізичних навантаженнях різної інтенсивності. Імунологічні критерії адекватності фізичних навантажень до функціональних можливостей організму.

Кредит III. Фізіологічні основи оздоровчої фізичної культури

Тема 1. Фізичний стан і вік. Критерії здоров'я і методи оцінки фізичного стану. Демографічні критерії оцінки здоров'я. Захворюваність як критерій оцінки здоров'я.

Тема 2. Функціональний стан організму за умов гіподинамії. Роль фізичної культури у збереженні здоров'я. Гіпокінезія, гіподинамія та їх вплив на організм людини. Основні форми оздоровчої фізичної культури та їх вплив на функціональний стан організму

Кредит IV. Моніторинг функціонального стану загальної і спеціальної працездатності людини при заняттях фізичною культурою та спортом

Тема 1. Основні методи визначення загальної і спеціальної працездатності. Визначення загальної фізичної працездатності за тестом PWC170 у модифікаціях В.Л. Карпмана і ГЦОЛФК. Визначення аеробної продуктивності організму (реєстрація МСК). Особливості функціональних змін в організмі спортсменів при виконанні фізичних вправ різних зон відносної потужності. Особливості змін функціонального стану та енергетики організму спортсменів при роботі в різних зонах відносної потужності.

Тема 2. Дослідження і оцінка функціонального стану осіб, які займаються фізичною культурою і спортом. Проба Мартине-Кушелевського з розрахунком показників якості реакції (ПКР), Гарвардський степ-тест з розрахунком відповідного індексу (ІГСТ) та інші.

Тема 3. Діагностика здоров'я. Основні способи профілактики і збереження здоров'я. Характеристика і класифікація резервів організму. Фізіологічні резерви різних функціональних систем. Фізіологічні основи здоров'я.

4. Завдання курсу.

Основними *завданнями* вивчення дисципліни є:

- ознайомити магістрантів з основними методами діагностики функціонального стану і розвитку функцій організму людини;
- ознайомити з методами визначення стану тренуваності спортсменів;
- навчити оцінювати фізичний розвиток, функціональний стан і спортивну працездатність;
- розкрити проблематику наукових досліджень, заснованих на використанні методик функціональної діагностики;
- розкрити можливості використання результатів діагностики функціональних систем організму для перевірки педагогічних гіпотез осіб, які займаються фізичною культурою і спортом.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

знати:

- основні напрями лікарсько-педагогічного контролю;
- вплив занять фізичними вправами на розвиток і стан функціональних систем організму;
- методи дослідження фізичного розвитку;
- методи дослідження основних функціональних систем;
- основні функціональні проби з фізичними навантаженнями;
- основні напрями досліджень по проблемах розвитку і застосування функціональної діагностики.

уміти:

- проводити дослідження фізичного розвитку організму людини і оцінювати його;
- здійснювати діагностику функціонального стану дихальною, серцево-судинною, нервовою систем організму у тих, що займаються фізичною культурою, спортом і адаптивною фізичною культурою;
- проводити основні функціональні проби з фізичними навантаженнями;
- інтерпретувати отримані результати функціональної діагностики;
- оцінювати рівень загальної і спеціальної тренуваності спортсменів.

5. Статус у навчальному плані.

Варіативна навчальна дисципліна із циклу професійних компетентностей.

6. Лектор: доктор біологічних наук, професор Рожков І.М.

7. Форми і методи навчання: лекційні та практичні заняття з використанням сучасних методів, інтерактивних методик та комп'ютерної техніки, індивідуальна робота, самостійна робота.

8. Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді відповідей на практичних заняттях, написання та захист рефератів, написання контрольних робіт, участь у студентських наукових конференціях з тематики дисципліни, комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету.

Для оцінювання використовується національна чотирибальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FХ.

100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

9. Мова викладання: українська.

6 курс

№ з/п	Назви навчальних дисциплін	3 семестр навчальних тижнів 14+4 практика											Форми контролю		
		Кількість кредитів ECTS	Загальний обсяг годин	з них аудиторних у тому числі				самостійна робота	Години на тиждень	курсові роботи, проекти	кількість контрольних робіт	екзамен	залік		
				всього	лекції	практичні	лабораторні								
<i>Нормативні дисципліни</i>															
1	Сучасні технології викладання спортивних дисциплін	4	120	24	4	20		96	2		2	1			
2	Теорія спортивного відбору	4	120	24	4	20		96	2		2	1			
3	Стажування у ВНЗ	6	180	0				180	0				1		
			0	0			0	0							
<i>Дисципліни за вибором ВНЗ</i>															
4	Професійно-педагогічна майстерність викладача фізичного виховання	4	120	24	4	20		96	2		2	1			
5	Використання здоров'язберігаючих технологій у сфері освітніх закладів	4	120	24	4	20		96	2		2		1		
<i>Дисципліни вільного вибору студентів</i>															
6	Сучасні популярні системи фізичних вправ	4	120	18	4	14		102	2		2		1		
7	Фізичне виховання в ісорії педагогічної думки	4	120	18	4	14		102	2		2		1		
Разом		30	900	132	24	108	0	768	11	0	12	3	4		

Практика						Підсумкова атестація	
№ з/п	Назва практики	Число тижнів	Число годин	Форма контролю	Назва	семестр	
1	Стажування у ВНЗ	4	180	залік	Кваліфікаційний іспит	3	
2							

НОРМАТИВНА ЧАСТИНА

1. Сучасні технології викладання спортивних дисциплін

1. Ідентифікація

<i>Шифр: НДД. 1.2.2</i>	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ЄКТС: 4 Загальна кількість годин: 120 год. Тижневих годин: 2.	Нормативна Курс: VI Семестр: 3 Лекції: 4год. Практичні заняття: 20 год. Самостійна робота: 96 год. Вид контролю: екзамен

2. Мета курсу: є розширення й поглиблення знань про стан розвитку сучасних технологій у педагогічній і спеціальній науках та особливостями розвитку сучасних технологій у викладанні спортивних дисциплін.

3. Опис курсу.

Кредит 1. Технологічний підхід і новітні інформаційні технології в сучасній освіті.

Тема 1. Технологічний підхід і новітні інформаційні технології в сучасній освіті.

Технологія становлення майбутніх фахівців фізичної культури й спорту – один із факторів формування здорового способу життя кожної людини. Стратегічний напрям загальної середньої освіти. Вибір освітньої технології. Механізм впливу на учня. Комплекс технологічних принципів навчання й виховання (за А. Я. Коменським).

Тема 2. Сутність та особливості педагогічної технології. Елементи педагогічної технології у фізичній культурі й спорті.

Педагогічна технологія як система наукових знань. Проблема сутності й особливостей педагогічної технології. Завдання технологічного впливу. Розмежування понять технології освіти. Функція “співучасті” учня в педагогічному спілкуванні. Функція “підвищення статусу” учня в педагогічному спілкуванні. Ознаки педагогічної технології. Критерії оцінювання педагогічної технології.

Тема 3. Технологія функціонування системи фізичного виховання.

Педагогічні умови забезпечення технологічного процесу. Конкретизація завдань фізичного виховання. Концептуальні положення. Технологія формування творчості. Технологія функціонування системи фізичного виховання. Механізм технологічного підходу до організації роботи з учнями.

Тема 4. Технологія формування творчої особистості вчителя фізичної культури. Вивчення історичного аспекту технологічного підходу до навчання та виховання. Педагогічної думки про формування творчої особистості вчителя фізичної культури. Формування пізнавальних процесів учнів. Технологія створення психолого-педагогічних умов учнів. Уміння вчителя формувати творчу особистість учня.

Тема 5. Вплив педагогічної технології фізичної культури на особистість школяра. Гуманізація освіти. Технологія фізичного виховання особистості школяра.

Тема 6. Технологія організації групової навчальної діяльності. Проблема технології групової діяльності учнів. Фронтальна, індивідуальна й групова форми роботи учнів. Організація групової навчальної діяльності на уроці фізичної культури.

Кредит 2. Сучасні педагогічні технології підвищення професійної спрямованості фахівця фізичної культури в навчально-виховному процесі сучасної школи.

Тема 7. Технологія навчальної та науково-дослідної роботи як засіб формування професіоналізму майбутнього вчителя фізичної культури. Навчально-дослідна робота студентів. Участь студентів у навчально-науковій роботі. Завдання навчально-дослідної роботи.

Тема 8. Технологічні підходи й структура самовиховання майбутніх фахівців фізичної культури та спорту. Вимоги суспільства України до особи вчителя та особистісні вимоги вчителя самого до себе. Технологія самовиховання майбутніх учителів засобами фізичної культури та спорту. Види професійного самовдосконалення.

Тема 9. Окремі напрями використання технології фізичної культури в навчально-виховному процесі. Педагогічна технологія як категорія навчання та виховання. Використання педагогічної технології та її реалізація. Напрями педагогічного процесу. Аспекти використання технологічного процесу. Класифікаційна характеристика педагогічних технологій. Етапи формування професійної майстерності вчителя фізичного виховання. Критерії ефективності засобів педагогічної технології. Типові характеристики вчителів.

Кредит 3. Технологічна модель професійних рис майбутнього фахівця фізичної культури.

Тема 10. Технологічна модель професійних рис майбутнього фахівця фізичної культури. Технологічна модель майбутнього вчителя фізичної культури. Риси, які характеризують молодого спеціаліста. Показники високого рівня професійної підготовленості фахівця із фізичної культури й спорту. Характеристика професіограми вчителя фізичного виховання. Структура педагогічної технології навчання. Технологічна модель професійних знань майбутнього фахівця фізичного виховання.

Тема 11. Технологія професіограм тренера, старшого тренера фізичної культури та спорту. Риси фахівця фізичної культури. Задатки тренерської діяльності. Професійні вміння тренера. Порівняльна характеристика обов'язків у роботі тренерів і старших тренерів зі спортсменами різних вікових груп.

Тема 12. Професіограма організатора масової фізкультурно-оздоровчої роботи в технології підготовки майбутніх фахівців фізичної культури та спорту. Організація фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходів. Форми фізкультурно-оздоровчої роботи в школі. Основні форми роботи з фізичного виховання.

Тема 13. Технологія організації позакласної роботи вчителя фізичної культури зі школярами різних вікових груп. Технологія виховної системи в організації позакласної роботи. Технологія позакласної роботи школярів різних вікових груп.

4. Завдання курсу.

- ознайомлення студентів випускних курсів з особливостями сучасних технологій викладання спортивних дисциплін;
- опанування знаннями, вміннями та навичками, що сприяють підвищенню якості підготовки викладача незалежно від статі чи спортивної кваліфікації;
- ознайомлення із сучасними методами навчання й викладання у різних структурних утвореннях;

- вивчення сучасних педагогічних технологій у освітньому процесі та оволодіння технікою, засобами та прийомами їх впровадження.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

знати:

- основні напрями технологічної освіти,
- сутність оптимальних шляхів застосування новітніх тенденцій у практичній діяльності фахівця фізичної культури,
- термінологію й тлумачення понять “технологія навчального процесу”, “технологія виховного процесу”, “технологія освіти”, “технологія професійного формування фахівця фізичної культури і спорту”;

вміти:

- визначати вихідні положення сучасних технологій освіти, навчання й виховання учнів різновікових груп,
- аналізувати різні підходи технологічних процесів,
- чітко визначати мету та завдання спортивних дисциплін у навчанні й вихованні учнів.

5. Статус у навчальному плані.

Нормативна навчальна дисципліна із циклу професійних компетентностей.

6. Лектор: доктор наук з фіз.виховання та спорту, професор Лісенчук Г.А.

7. Форми і методи навчання: лекційні та практичні заняття з використанням сучасних методів, інтерактивних методик та комп’ютерної техніки, індивідуальна робота, самостійна робота.

8. Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді відповідей на практичних заняттях, написання та захист рефератів, написання контрольних робіт, участь у студентських наукових конференціях з тематики дисципліни, комп’ютерних тестів на освітньому просторі університету.

Для оцінювання використовується національна чотирибальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FX.

60% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача, 40 % балів – студенти отримують під час складання екзамену.

9. Мова викладання: українська.

Варіативна частина

7. Професійно-педагогічна майстерність викладача фізичного виховання

1. Ідентифікація

Шифр: ДВВ. 2.1.4	Характеристика навчального курсу
<i>Кількість кредитів відповідних ECTS: 7</i> <i>Загальна кількість годин: 210 год.</i> <i>Тижневих годин:</i> <i>3 семестр – 2 год.</i> <i>4 семестр – 2 год.</i>	Варіативна Курс: VII Семестр: 3-4 Лекції: 20 год. Практичні заняття: 34 год. Самостійна робота: 156 год. Вид контролю: 3 семестр – екзамен; 4 семестр - екзамен

2. Мета курсу: засвоєння магістрантами спеціальних знань та оволодіння методичними навичками з організації та проведення оздоровчо-рекреаційних занять з особами різного віку.

3. Опис курсу.

Тема 1. Сфера рекреації у фізичній культурі та спорті. Характеристика понять «рекреація», «фізична рекреація». Теорії походження рекреації. Функції фізичної рекреації. Принципи, форми і засоби фізкультурно-оздоровчої діяльності.

Тема 2. Нормативно-правова база фізкультурно-оздоровчої діяльності. Сутність та цільова спрямованість фізичної рекреації. Значення і функції фізичної рекреації. Класифікаційні ознаки оздоровчо-рекреаційної діяльності. Значення занять фізичною рекреацією.

Тема 3. Засоби фізичної рекреації. Фізичні вправи – основний засіб фізичної рекреації. Класифікація фізичних вправ. Вплив природних і гігієнічних чинників на ефективність занять фізичними вправами.

Тема 4. Методи фізичної рекреації. Загальнопедагогічні засоби і методи (метод слова, метод наочного впливу). Специфічні методи (методи навчання техніки фізичних вправ, методи розвитку фізичних якостей і функціональних можливостей).

Тема 5. Методи визначення рухової активності. Методи визначення мотивів та інтересів людей до різних видів рухової активності. Методика хронометражу. Розрахунок добових енергозатрат. Моніторинг частоти серцево-судинних скорочень.

Тема 6. Фізична рекреація та здоров'я населення. Визначення поняття «здоров'я» людини, його компоненти та передумови. Показники здорового способу життя, можливостей його реалізації та засобів впливу на його формування. Раціональне харчування і здоров'я людини.

Тема 7. Зміст рекреативно-оздоровчих форм занять. Чинники впливу на рекреаційну активність населення. Основні мотиви, що зумовлюють участь у програмах рухової активності. Фактори, що перешкоджають фізичній рекреаційній діяльності. Рекреаційна діяльність за місцем проживання.

Тема 8. Основи проведення рекреаційно-оздоровчих занять. Визначення раціонального змісту й обсягів рухової активності. Вікові особливості проведення рекреаційно-оздоровчих занять. Контроль за оздоровчим ефектом рекреаційних занять.

Тема 9. Розвиток моторики і фізичної підготовленості людини. Закономірності розвитку моторики (рухової функції) людини в онтогенезі. Структура фізичної підготовленості людини. Концепції щодо діагностування рівнів фізичної підготовленості людини.

Тема 10. Оздоровче тренування із застосуванням циклічних вправ. Загальна характеристика циклічних вправ, що застосовуються в оздоровчому тренуванні. Методичні поради щодо оволодіння технікою оздоровчих видів ходьби, бігу, плавання, пересуванні на велосипедах та лижах.

Тема 11. Програми самостійних оздоровчих занять із застосуванням циклічних вправ. Особливості складання програм оздоровчого тренування з бігу для початківців. Особливості складання програм оздоровчого тренування з бігу для середньо підготовлених людей. Особливості складання програм оздоровчого тренування з їзди на велосипеді. Особливості складання програм оздоровчого тренування із плавання для початківців. Особливості складання програм оздоровчого тренування на лижах.

Тема 12. Використання рекреаційних ігор в оздоровчій діяльності. Українські народні ігри, розваги та забави у рекреаційно-оздоровчій роботі: основні визначення; класифікація рухових забав; поділ народного ігрового фольклору за правилами. Застосування спортивних ігор в рекреаційно-оздоровчих заняттях.

Тема 13. Оздоровчі види гімнастики в рекреаційних заняттях. Значення оздоровчих видів гімнастики в системі фізичної рекреації. Головні методичні особливості гімнастики. Історія виникнення оздоровчих видів гімнастики. Різновиди оздоровчих видів гімнастики та їх характеристика (оздоровчий фітнес, аеробні види гімнастики, атлетичні види гімнастики, стретчинг, косметичні види оздоровчої гімнастики, східні види гімнастики, лікувально-профілактичні види гімнастики).

Тема 14. Організація оздоровчо-рекреаційних занять з різними групами населення. Форми організації рекреаційних занять у фізичному вихованні. Фізкультурно-рекреаційні заняття з дітьми дошкільного віку. Форми занять фізичними вправами з дітьми дошкільного віку. Фізкультурно-рекреаційні заняття з дітьми шкільного віку. Форми занять фізичними вправами з дітьми шкільного віку. Види фізичних вправ для рекреаційних занять з особами зрілого та середнього віку.

4. Завдання курсу.

У результаті вивчення курсу магістранти повинні:

Знати:

- основні поняття і терміни;
- функції рекреації у суспільстві;
- соціальні та економічні функції рекреаційно-оздоровчої діяльності;
- форми рекреаційно-оздоровчої діяльності;

- сутність сучасних оздоровчих систем;
- засоби занять оздоровчо-рекреативної спрямованості;
- особливості використання різних видів спорту у рекреаційно-оздоровчій роботі.

Уміти:

- проводити заняття оздоровчої спрямованості;
- застосовувати різні форми рекреаційно-спортивної діяльності;
- реалізувати різні програми спортивно-оздоровчих занять з різними верствами населення.

Володіти:

- способами осмислення й критичного аналізу занять оздоровчої спрямованості;
- навичками вдосконалювання й розвитку свого професійного потенціалу;
- знаннями в галузі рекреаційних форм у спортивній діяльності.

5. Статус у навчальному плані.

За вибором ЗВО із циклу професійних компетентностей.

6. **Лектор:** доцент, доктор філософії в галузі освіти Литвиненко О.М.

7. **Форми і методи навчання:** Лекційні та практичні заняття з використанням традиційних методів, інтерактивних методик та комп'ютерної техніки, індивідуальна робота, самостійна робота.

8. **Форми організації контролю знань та система оцінювання.** Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету. Для оцінювання використовується національна чотирибальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FX.

60% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача, 40% балів студенти набирають на іспиті.

9. **Мова викладання:** українська

6. Використання здоров'язберігаючих технологій у сфері освітніх закладів

1. Ідентифікація

<i>Шифр: ДВВ. 2.1.3</i>	Характеристика навчального курсу
<i>Кількість кредитів відповідних ЄКТС: 5 Загальна кількість годин: 150 год. Тижневих годин: 2.</i>	Варіативна Курс: VII Семестр: 4 Лекції: 10 год. Практичні заняття: 20 год. Самостійна робота: 120 год. Вид контролю: залік

2. **Мета курсу:** надати знання в сфері використання здоров'язберігаючих технологій у навчально-виховній сфері освітніх закладів, впровадження сучасних інноваційних форм і методів роботи, що можуть стати основою раціональної організації рухового режиму учнів, сприятимуть фізичному розвитку і руховій підготовленості, дозволять підвищити адаптивні можливості організму, рівень здоров'я та працездатності.

3. Опис курсу.

Кредит 1. Теоретико-методологічні основи здоров'язбережувальної педагогіки

Тема 1. Предмет, об'єкт і методи педагогіки здоров'язбереження. Розвиток філософських поглядів на проблему здоров'я від стародавніх часів до сучасності.

Теоретичний аналіз концепції здоров'я в філософії та медицині. Здоров'я в системі детермінаційних зв'язків. Еволюція філософських поглядів на проблему здоров'я від періоду реліктових культур до сучасності. Етичні концепції валеософії у Стародавній Персії. Філософські

погляди на здоров'я в Стародавньому Китаї та їх значення для сучасності. Аюрведа – медицина Стародавньої Індії: філософські витоки та внесок у сучасну науку про здоро'я. Валеософія Стародавньої Греції та Риму. Проблема здоров'я людини в період середньовіччя. Валеософія епохи Відродження. Медико-біологічні науки та філософські концепції періоду Нового часу. Здоров'язбережувальна педагогіка у творчій спадщині класиків педагогіки.

Тема 2. Методологічні основи педагогіки здоров'язбереження

Здоров'я як основа прояву біологічних, психічних, духовних і соціальних функцій індивіда. Здоров'я – важлива життєва цінність людини. Теоретичний фундамент для визначення змісту і технологій реалізації здоров'язбережувальної педагогіки. Теорія потреб Абрахама Маслоу. Теорії розвитку особистості. Теорії самооцінки і соціального впливу.

Кредит 2. Здоров'я учнівської молоді як соціальна й загальнопедагогічна цінність.

Тема 3. Здоров'я учнівської молоді як соціальна й загальнопедагогічна цінність.

Здоров'я учнів - соціально-педагогічна цінність як сукупності ідей, уявлень, норм, правил, традицій, що регламентують діяльність суспільства в сфері освіти, спрямованої на збереження здоров'я підростаючого покоління. Здоров'я учнів - групова педагогічна цінність, що регулює й спрямовує здоров'язберігаючу педагогічну діяльність.

Тема 4. Чинники, які негативно впливають на здоров'я учнівської молоді

Роль інтенсифікації навчального процесу, невідповідності методики і технологій навчання віковим і функціональним можливостям школярів, студентства та нераціональна організація навчальної діяльності. Дидактогенія, комунікативно-педагогічний травматизм як фактори розвитку дефектів соціально-психологічної дезадаптації й захворювання психосоматичної природи.

Кредит 3. Проблеми здоров'я педагогів, як суб'єктів освітнього процесу.

Тема 5. Професійна діяльність і здоров'я педагогів

Формування готовності майбутніх педагогів щодо профілактики професійних і професійно обумовлених захворювань. Формування знань і умінь щодо збереження і зміцненню фізичного здоров'я. Чинники, які мають негативний вплив на здоров'я педагогічних працівників. Професійне здоров'я педагога. Чинники, які негативно впливають на здоров'я педагогічних працівників.

Основні професійно обумовлені захворювання у педагогічних працівників і їх профілактика. Функціональний стан організму. Показники функціонального стану організму, методи контролю. Технології і програми оздоровлення.

Тема 6. Поняття про психічне здоров'я та професійне вигорання педагогів

Основи психологічного здоров'я. Поняття про стрес. Фізіологічні основи стресу. Захворювання, пов'язані зі стресом. Професійний стрес. Гострі та хронічні форми стресових станів. Антистресові системи організму.

Професійне вигорання педагогів та його профілактика. Діагностика стресостійкості (тест Альберта Елліса «Діагностика наявності і вираженості ірраціональних установок»). Використання здоров'язберігаючих технологій у профілактиці професійного вигорання педагога

Кредит 4. Основні поняття здоров'язбережувальної педагогіки.

Тема 7. Здоров'язберігаючі педагогічні технології.

Здоров'язбережувальні технології як складник системи діяльності навчального закладу у сфері збереження і формування здоров'я учнів, їх класифікація. Зміст і форми вияву здоров'язбережувальних технологій в освітній практиці. Групи оздоровчих технік. Технологія проблемного навчання. Інтерактивні технології навчання. Технології навчальної співпраці. Ігрові технології. Педагогічні технології авторських шкіл у контексті здоров'язбережувальної педагогіки. Педагогічна технологія: сутність поняття, основні характеристики та класифікація. Гуманно-особистісна технологія Ш. Амонашвілі. Технологія школи «Екологія і діалектика» (Л. Тарасова). Технологія вальдорфської педагогіки (Р. Штейнер). Технологія вільної праці (С. Френе). Технологія саморозвитку (М. Монтессорі). Технологія адаптивної школи (Є. Ямбург). Біологічно адекватна технологія навчання (БАТ).

Тема 8. Педагогічна валеологія як галузева валеологія про навчально-виховні заходи залучення особистості до процесу здоров'ятворення.

Зміст, структура, завдання педагогічної валеології. Концепція валеологічної освіти педагогічних працівників (2001). Аналіз системи валеологічної (здоров'яорієнтованої) освіти. Валеологічні освітні програми та умови їх реалізації. Концепція освіти «рівний-рівному» щодо

здорового способу життя серед молоді України. Суть методу освіти «рівний-рівному» та його основні поняття. Умови ефективної реалізації педагогіки здоров'язбереження.

Законодавча та нормативно-правова база України щодо здоров'яорієнтованого контенту в освіті. Виховання та мотивація в процесі здоров'ябудівництва.

Валеологічна служба освітніх установ – провідна структура навчально-виховного процесу. Ваємодія школи і сім'ї у збереженні і формуванні здоров'я дітей та молоді. Роль громадських інституцій у реалізації педагогіки здоров'язбереження. Особливості професійно-педагогічної діяльності вчителя у сфері збереження здоров'я школярів та формування у них навичок здорового способу життя. Мотиваційно-ціннісний, когнітивно-процесуальний та аналітико-результативний компоненти моделі професійно-педагогічної діяльності учителя з організації здоров'язберігаючого довкілля молодших школярів.

Кредит 5. Використання здоров'язберігаючих технологій у сфері освітніх закладів

Тема 9. Основи педагогічної ергономіки та біоритмологічні засади організації навчальної діяльності.

Ергономічний підхід в організації навчального процесу. Ергономічні вимоги до навчального обладнання і навчального приміщення. Ергономічне забезпечення інформаційно-предметного середовища навчального кабінету. Вимоги до оснащення кабінету засобами навчання та навчальним обладнанням. Санітарно-гігієнічні умови праці. Психологічні та фізіологічні основи використання засобів наочності у навчальному процесі. Організація робочого місця: ергономічні особливості.

Загальна характеристика ритмів навколишнього середовища та ритмів життєдіяльності. Сезонні зміни біоритмів. Добові ритми. Поняття про працездатність учня. Основні закономірності розумової працездатності. Утома і перевтома. Показники, за якими можна визначити порушення стану здоров'я учня. Профілактика утомлюваності учнів на уроці. Валеологічний аналіз уроку.

Тема 10. Практики формування психічного здоров'я в процесі навчально-виховної роботи загальноосвітнього закладу.

Основні принципи формування індивідуального психічного здоров'я. Поняття про психічне здоров'я індивіда як стан інтелектуально-емоційної сфери, основу якого складає відчуття душевного комфорту, що забезпечує адекватну поведінку людей. Основні критерії психічного здоров'я. Емоційні аспекти психічного здоров'я, ознаки емоційно здорової людини. Інтелектуальний аспект психічного здоров'я, ознаки інтелектуально здорової людини. Вплив емоцій на здоров'я. Спілкування – складова психічного здоров'я людини. Валеологічні аспекти конфліктології.

Набуті чинники, які знижують рівень індивідуального психічного здоров'я: психостреси, психотравми, мобінг, зомбування, шкідливі звички (тютюнопаління, вживання алкоголю, наркотиків), вплив мобільних телефонів, гіподинамії. "Шкільний" і дидактогенний неврози. Психофункціональні особливості розумової праці. Вплив втоми, перевтоми й порушення режиму дня на психічне здоров'я в дитячому та підлітковому віці. Прийоми самодопомоги: психологічні та психофізіологічні. Методи релаксації. Антистресові вправи. Аутогенне тренування як метод саморегуляції психічних і вегетативних функцій. Психогігієнічні аспекти виховання дітей і підлітків, формування стійкості нервової системи. Роль учителя й вихователя у збереженні психічного здоров'я, підвищення психічної культури, творчого мислення учнів. Основи психогімнастики (прикладні заняття, психомоторних розминок, оздоровчих комплексів з елементами психогімнастики).

4. Завдання курсу.

- Озброїти студентів теоретичними знаннями й практичними навичками, необхідними для збереження й розвитку здоров'я суб'єктів освітнього процесу.
- Сформувати в студентів переконання в необхідності знань щодо збереження, зміцнення й відновлення здоров'я, домогтися, щоб ці знання й переконання ввійшли до особистого й професійного життя, сприяли вдосконаленню фізичного, соціального й духовного здоров'я, підвищенню адаптивних можливостей і працездатності майбутніх педагогів, і їхніх вихованців.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

Знати:

- загальні характеристики здоров'язберігаючих технологій;
- структуру та зміст програм з управління навчально-виховним процесом в закладах освіти на засадах здоров'язберігаючих технологій;

- алгоритм впровадження програми з управління навчально-виховним процесом в закладах освіти на засадах здоров'язберігаючих технологій;
- сучасні тенденції та перспективи розвитку здоров'язберігаючих технологій.
- діяльність навчального закладу в контексті школи сприяння здоров'ю.

Уміти:

- вирішувати проблеми виховання культури здоров'язбереження;
- застосувати здоров'язберігаючі технології в управлінні навчально-виховним процесом;
- складати план здоров'язбережувальної діяльності загальноосвітнього навчального закладу;
- організувати практичну діяльність щодо здоров'язбереження в освітніх закладах.

Володіти:

- знаннями щодо використання здоров'язберігаючих технологій;
- навичками організації здоров'язбережувальної діяльності загальноосвітнього навчального закладу;
- прийомами агітаційно-пропагандистської роботи в сфері.

5. Статус у навчальному плані.

Варіативна навчальна дисципліна із циклу професійних компетентностей.

6. Лектор: доктор філософії в галузі освіти, професор Грицай Ю.О.

7. Форми і методи навчання: лекційні та практичні заняття з використанням сучасних методів, інтерактивних методик та комп'ютерної техніки, індивідуальна робота, самостійна робота.

8. Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді відповідей на практичних заняттях, написання та захист рефератів, написання контрольних робіт, участь у студентських наукових конференціях з тематики дисципліни, комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету.

Для оцінювання використовується національна чотирибальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, Fx.

100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

9. Мова викладання: українська.

11. Сучасні популярні системи фізичних вправ

1. Ідентифікація

<i>Шифр: ДВС.2.2.5</i>	Характеристика навчального курсу
<i>Кількість кредитів відповідних ЄКТС: 4 Загальна кількість годин: 120 год. Тижневих годин: 1.</i>	Варіативна Курс: VI Семестр: 3 Лекції: 4 год. Практичні заняття: 14 год. Самостійна робота: 102 год. Вид контролю: залік

2. Мета курсу: формування системи знань із сучасних популярних систем фізичних вправ, сформуванню системи знань про оздоровчий вплив сучасних популярних систем фізичних навантажень на організм людини для розвитку загальної витривалості, силових якостей, гнучкості, швидкісних реакцій, спритності та координаційних здібностей; набуття студентами необхідних знань, умінь та навичок для підготовки їх до професійної діяльності у якості викладача фізичного виховання.

3. Опис курсу.

Кредит 1. Аеробні популярні системи фізичних вправ.

Тема 1. Організація навчально-тренувального процесу зі студентами, які займаються вправами оздоровчого характеру.

Побудова навчально-тренувальних занять. Види аудиторних занять оздоровчими вправами: заняття загальної фізичної підготовки; спеціалізовані (предметні) заняття; комбіновані заняття;

спортивне (кондиційне) тренування. Методична направленість занять: заняття вибіркового впливу; заняття комбінованого впливу; контрольні заняття.

Основні завдання тренування: формування знань щодо рухової діяльності; навчання руховим умінням та навичкам; розвиток загальних та спеціальних функцій опорно-рухового апарату, серцево-судинної та дихальної систем; формування та підтримка гарної постави; загартування організму; виховання моральних, інтелектуальних, вольових та естетичних якостей.

Тема 2. Аеробні види гімнастики.

Аеробіка оздоровчого спрямування: ритмічна гімнастика; класична аеробіка (базова аеробіка); танцювальні види аеробіки (танцювальна аеробіка, джаз-аеробіка, сальса-аеробіка); циклічна аеробіка (кардіоаеробіки, степ-аеробіка); східноєвропейська аеробіка (тай-бо, кі-бо); аква-аеробіка (гідроаеробіка).

Тема 3. Оздоровчий фітнес.

Фітнес як система загального оздоровлення людини через обумовлене фізичне навантаження, поєднання силового й аеробного тренування, розвитку гнучкості з повноцінним раціональним харчуванням. Фітнес-тренінг, загальний фітнес. Поняття про аквафітнес, акваджокінг, спінінг або сайкл рібок, памп-фітнес, спінбайк-аеробіка, слайд-фітнес, резист бол, степ-фітнес, дубль-степ, йога-фітнес, бокс-фітнес і карате-фітнес.

Кредит 2. Атлетична гімнастика.

Тема 4. Атлетичні види гімнастики.

Оздоровчий напрямок атлетичної гімнастики. Види оздоровчої атлетичної гімнастики: памп-аеробіка, боді-памп, уппер-боді, верса-тренінг, боді-кондиційн, боді-балет; стретчинг.

Кредит 3. Косметичні та лікувально-профілактичні види гімнастики оздоровчої гімнастики.

Тема 5. Косметичні види оздоровчої гімнастики.

Системи косметичного оздоровчого фітнес-тренування: шейпінг, каланетика, пілатес.

Тема 6. Лікувально-профілактичні види гімнастики.

Коригувальна гімнастика. Дихальні системи гімнастики: дихальні вправи гімнастики йогів; парадоксальна дихальна гімнастика Стрельнікової; дихальна гімнастика Бутейка; дихальна гімнастика Лобанової-Попової.

Кредит 4. Східні системи гімнастики.

Тема 7. Східні системи гімнастики.

Гімнастика йогів та її різновиди: хатха-йога, аштанга-йога, вінні-йога, йога Айєнгара, пауер-йога, фітнес-йога. Гімнастика ушу; цигун.

4. Завдання курсу.

- надати уявлення студентам про місце і значення навчальної дисципліни «Сучасні популярні системи фізичних вправ (фітнес, атлетична гімнастика, у-шу, шейпінг, пілатес, каланетика, йога) у структурно-логічній схемі підготовки фахівців з обраної спеціальності.

– оволодіти знаннями, уміннями та навичками, які необхідні для самостійної педагогічної діяльності при проведенні занять із застосуванням сучасних популярних систем фізичних вправ .

- ознайомити з класифікацією видів оздоровчої аеробіки, фітнесу, атлетичної гімнастики, косметичної та лікувально-профілактичних видів гімнастики, східних систем гімнастики; охарактеризувати їх види; висвітлити їх структурні компоненти та різновиди;

- професійні вміння для вирішення завдань виховання потреби у фізичному вдосконаленні й систематичних заняттях фізичними вправами; зміцнення здоров'я, підвищення рівня життєдіяльності; підвищення функціональних можливостей організму; розвиток та вдосконалення фізичних якостей.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- мету і завдання сучасних популярних оздоровчих фізичних вправ;
- основи техніки виконання та навчання оздоровчих гімнастичних вправ, що сприяють корекції порушень постави та сприяють розвитку укріплення м'язового корсету живота та спини;
- основи техніки виконання та навчання оздоровчих гімнастичних вправ, що сприяють корекції сколіотичної хвороби;
- основи техніки виконання та навчання оздоровчих гімнастичних вправ, що сприяють корекції при ортопедичних порушеннях нижніх кінцівок;

- - основи техніки виконання та навчання оздоровчих гімнастичних вправ, що сприяють корекції зору;
- - основи техніки виконання та навчання оздоровчих гімнастичних вправ, що сприяють корекції дихальної системи;
- - основи техніки виконання та навчання оздоровчих гімнастичних вправ, що сприяють корекції м'язової системи;
-

вміти:

- методично правильно проводити заняття із застосуванням сучасних оздоровчих систем фізичних вправ;
- будувати комплекси вправ з сучасних популярних фізичних вправ.

5. Статус у навчальному плані.

Варіативна навчальна дисципліна із циклу професійних компетентностей.

6. Лектор: професор, доктор біологічних наук Рожков Ігор Миколайович.

7. Форми і методи навчання: лекційні та практичні заняття з використанням сучасних методів, інтерактивних методик та комп'ютерної техніки, індивідуальна робота, самостійна робота.

8. Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді відповідей на практичних заняттях, написання та захист рефератів, написання контрольних робіт, участь у студентських наукових конференціях з тематики дисципліни, комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету.

Для оцінювання використовується національна чотирибальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FХ.

100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

9. Мова викладання: українська.

10. Фізичне виховання в історії педагогічної думки

1. Ідентифікація

<i>Шифр: ДВС. 2.2.6</i>	Характеристика навчального курсу
<i>Кількість кредитів відповідних ЄКТС: 4 Загальна кількість годин: 120 год. Тижневих годин: 1.</i>	Варіативна Курс: VI Семестр: 3 Лекції: 4 год. Практичні заняття: 14 год. Самостійна робота: 102 год. Вид контролю: залік

2. Мета курсу: формування в майбутніх учителів фізичної культури здатності до аналізу, співставлення, порівняння певних тенденцій розвитку фізичного виховання у історичній ретроспективі.

3. Опис курсу.

Кредит I. Фізичне виховання за часів давніх цивілізацій та в античному світі

Тема 1. Педагогічні ідеї Європейських цивілізацій.

Фізичне виховання в Древній Греції. Військово-фізичне виховання в Спарті. Афінська система фізичного виховання. Древньогрецькі міфи і ідеал фізичного виховання (Геракл, Гектор, Ахіллес). Древньогрецькі філософи про фізичне виховання. Геракліт, Демокрит, Платон і Аристотель.

Фізичне виховання в Древньому Римі. Виховання гладіаторів.

Кредит II. Традиції фізичного виховання в Європі в Середньовіччі та епоху Відродження.

Тема 2. Фізичне виховання в Європі в Середньовіччі та епоху Відродження

Система лицарського виховання. Сім лицарських добродісностей. Вікторіно де Фельтре - фізичне виховання у «Будинку радості». Т. Мот і Т. Кампанелли. Поєднання фізичної праці з розумовою. Ідея виховання джентльмена Дж. Локка. Зародження ідей здорового способу життя у

праці «Думки про виховання» Дж. Локка. Концепція природного виховання Ж.-Ж. Руссо. Вікова періодизація Ж.-Ж. Руссо. Фізичне виховання в теорії елементарної освіти Й.Г.Песталоцці.

Кредит III. Ідеї фізичного виховання від часів Київської Русі до Нового часу

Тема 3. Фізичне виховання від часів Київської Русі до Нового часу

Фізичне виховання в школах Київської Русі. Висвітлення ідей здорового способу життя у літературних пам'ятках Київської Русі.

Фізичне виховання в епоху Відродження. Фізичне виховання та ідеї ЗСЖ в братських школах. Роль фізичного виховання козацької педагогіці. Фізичне виховання у поглядах Ф. Прокоповича та Г. Сковороди.

Тема 4. Розвиток фізичного виховання у XIX столітті.

Фізичне виховання у поглядах О. Духновича. Ідея «збереження народного здоров'я» М. Пирогова. «Здорова педагогіка» К.Д. Ушинського. Роль фізичної праці у творі «Праця в її психічному та виховному значенні» К.Д.Ушинського.

Тема 5. Теорія фізичного виховання П. Ф. Лесгафта. «Основи природної гімнастики», «Фізичний розвиток у школах», «Про відношення анатомії до фізичного виховання», «Підготовка вчителів гімнастики в країнах Західної Європи», «Про ігри і фізичне виховання у школі». Лесгафтовська система фізичного виховання. Вікова періодизація. П. Лесгафт про ЗСЖ.

Кредит IV. Вітчизняні педагоги про фізичне виховання у XX- XXI століття

Тема 6. Ідеї фізичного виховання у XX- XXI столітті.

Поєднання фізичного виховання з продуктивною працею. С.Т.Шацький та А.С.Макаренко. Роль фізичного виховання у виховному ідеалі Г.Ващенко. В.О.Сухомлинський про фізичне виховання. Вчителі-новатори та ідеї удосконалення уроку фізичної культури.

Тема 7. Сучасні тенденції розвитку фізичного виховання в Україні.

Науково-дослідні проекти. Технологія персоніфікованого підходу. Фізичне виховання в персоналіях.

4. Завдання курсу.

Відповідно до мети *завданнями* курсу є вивчення студентами теоретичних основ маркетингу фізкультурно-оздоровчих послуг, а саме: особливостей фізкультурно-оздоровчих послуг у сучасній економіці; процесу розробки спортивно-оздоровчої послуги; основ формування цінової і комунікаційної політики спортивно-оздоровчої фірми; процесу реалізації спортивно-оздоровчої послуги; набуття студентами здатності приймати обґрунтовані стратегічні та тактичні рішення у ринковій ситуації, яка змінюється.

У результаті вивчення курсу студенти повинні:

знати:

- усвідомлювати взаємовплив народної та наукової педагогіки, джерела історії педагогіки, зв'язок історії педагогіки з іншими науками, структуру, мету і завдання курсу;
- історію становлення фізичного виховання на різних історичних етапах на Україні та в Східній і Західній педагогічній думці;
- зміст основних державних документів;
- історію фізичного виховання і педагогіки рідного народу;
- педагогічну діяльність і погляди видатних просвітителів на розвиток фізичного виховання;
- історико-педагогічні факти, відомості, що стосуються рідного краю, різних регіонів України.

вміти:

- працювати з першоджерелами, аналізувати педагогічну літературу;
- оперувати поняттями педагогіки;
- розкривати гуманістичні та демократичні засади розвитку національної школи і педагогіки за роки різних епох розвитку української держави;
- співвідносити історичний досвід фізичного виховання з потребами сучасної освіти;
- виділяти найоптимальніші ідеї фізичного виховання зі спадщини минулого та творчо застосовувати їх у шкільній практиці сучасних шкіл;
- проводити дослідницьку та інноваційну діяльність;
- аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати наукових досліджень у сфері освіти;
- аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати наукових досліджень у сфері вищої освіти.

5. Статус у навчальному плані.

Варіативна навчальна дисципліна із циклу професійних компетентностей.

6. Лектор: доктор філософії в галузі освіти – Адаменко Оксана Олександрівна.

7. Форми і методи навчання: лекційні та практичні заняття з використанням сучасних методів, інтерактивних методик та комп'ютерної техніки, індивідуальна робота, самостійна робота.

8. Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді відповідей на практичних заняттях, написання та захист рефератів, написання контрольних робіт, участь у студентських наукових конференціях з тематики дисципліни, комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету.

Для оцінювання використовується національна чотирибальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: A, B, C, D, E, FX.

100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

9. Мова викладання: українська.